

Tartu Ülikool

Loodus- ja täppiseaduste valdkond

Ökoloogia ja Maateaduste instituut

Geograafia osakond

Bakalaureusetöö geograafias (12 EAP)

Majandinimed Eesti NSV-s

Ats Remmelg

Juhendaja: PhD Taavi Pae

Tartu 2020

Annotatsioon

Majandinimed Eesti NSV-s

Bakalaureusetöö eesmärgiks on uurida kollektiivmajandite nimede tausta ja majandinimedega toimunud muutusi Eesti Vabariigi territooriumil ja ühismajandite nimede säilimist tänapäevases toponüümikas. Töö aluseks on põllumajandusettevõtteid kujutavad ajaloolised kaardid, mille põhjal koostasin ühismajandite nimede muutusi kajastava tabeli. Loodud tabeli põhjal analüüsisin majandinimesid, nende muutusi ning esinemist tänapäeva Eesti kohanimes. Tulemusena leidsin, et kolhooside nimed muutusid Nõukogude võimu perioodil kohanimepõhisemaks ja poliitilise taustaga nimede osatähtsus vähenes. Majandinimesid tänapäeva kohanimedega võrreldes selgus, et on säilinud mõningad kohanimed, mis kannavad siiani endiste kollektiivmajandite nimesid.

Märksõnad: kohanimi, toponüüm, ühismajand, kolhoos, sovhoos

CERS kood: H280 - kohalik ja piirkondlik ajalugu, ajalooline geograafia alates keskajast

Annotation

Collective farms' names in Estonian Soviet Socialist Republic

The aim of this Bachelor thesis is to investigate the background and changes of collective farms' names in Estonia and the transfer of said names to modern toponymy. This research is based on historical maps depicting agricultural enterprises which I used to assemble a table describing name changes of collective farms. To investigate name changes and transfer to modern toponymy I used the same table. As a result, I found that kolkhoz names in Estonia became more place name based and less politically charged throughout the Soviet period. Comparing collective farms' names with current Estonian toponymy revealed that some farm names from Soviet period are still present among the place names of modern Estonia.

Keywords: place name, toponym, collective farm, kolkhoz, sovkhoz

CERS code: H280 - Local and regional history, historical geography since the Middle Ages

Sisukord

1. Sissejuhatus	4
2. Teoreetiline ülevaade	5
2.1 Kohanimi kui uurimisobjekt.....	5
2.2 Toponüüm poliitilise kliima väljendajana	6
2.3 Toponüümide ümbernimetamisest	7
2.4 Ühismajandite loomine ja nimetamine Eestis	8
2.5 Nõukogude Liidu kohanimed isikukultuse väljendajana	11
3. Andmed ja metoodika	14
3.1 Andmekogumismeetod.....	14
3.2 Andmeanalüüsi meetod	19
4. Tulemused ja arutelu	23
4.1 Majandinimede tüübid ja nendega toimunud muutused	23
4.2 Isikunimede esinemine majandinimedes.....	26
4.3 Nõukogude toponüümika tänapäeva Eesti kohanimedes	30
5. Kokkuvõte	34
Summary	36
Tänuavaldused.....	38
Kasutatud kirjandus.....	39
Kasutatud kaardid.....	42
Lisa 1	44

1. Sissejuhatus

Esimesed kolhoosid moodustati Eesti aladel 1940. aastal (Sirendi, 2007) ja viimased ühismajandid olid pärast Nõukogude võimu lõppu mingis vormis säilinud vähemat 2007. aastani (Belkin, 2017). Kõigil majanditel oli ka nimi ning nende arvukuse tõttu moodustasid nad Eestis eraldi rikkaliku ja eriilmelise kohanimekihistu.

Kogu Nõukogude okupatsiooni perioodi vältel muudeti majandite nimesid korduvalt nii nende liitmise kui ka poliitilise olukorra muutumise tõttu. Nii võib põllumajanduslike ettevõtete nimesid kajastav kaart olla omamoodi ajastu kirjeldaja. Majandinimedena kasutati sel perioodil nii poliitilist meelsust kandvaid, rahvusromantilist laadi, kohanimepõhiseid kui ka erineva taustaga isikute nimesid. Eesti taasiseseisvumise järel majandid küll kadusid, kuid jätsid endast maha jälgi mõningate kohanimedena näol.

Bakalaureusetöö eesmärgiks on uurida majandinimedega toimunud muutusi ning nimede säilimist tänapäevases toponüümikas. Bakalaureusetöö uurimisküsimused on järgmised:

1. Millise taustaga nimesid kasutati majandinimedena?
2. Millised muutused toimusid majandinimedega Nõukogude võimu perioodil?
3. Millised ühismajandite nimed on säilinud tänapäeva Eesti toponüümikas?

2. Teoreetiline ülevaade

Käesoleva töö temaatika paremaks mõistmiseks selgitan kohanimedele uurimist, muutmist ja toponüümide poliitilist kasutust. Lisaks selgitan kirjandusele tuginedes ka majandite loomise käiku Eestis 1940. ja 1950. aastatel.

2.1 Kohanimi kui uurimisobjekt

Kohanimi ehk toponüüm tähistab geograafilist objekti (nt manner, mägi, meri, saar, asula) maapinnal ning on maastiku liigendajaks. Maastikke liigendatakse vastavalt vajadusele ehk rohkem kohanimesid on nendes paikades, kus inimene rohkem tegutseb ning ka mitmekesise maastikuga aladel nagu näiteks rannajooned ning tihedama inimasustusega alad (Pajusalu *et al.*, 2018). Seevastu piirkondades, kus inimene vähem liigub, näiteks sood ja metsad, esineb toponüüme oluliselt vähem (*ibid.*).

Kohanimedele uurimine kuulub nimeteaduse ehk onomastika valdkonda, mis on üks keeleteaduse suundadest. Kohanimedele uurimisega tehti algust 17. sajandil, et nende abil välja selgitada, kuidas on inimesed ja erinevad rahvad läbi ajaloo paiknenud (Kallasmaa, 2016). Kuna kohanimes on tihti peale säilinud vanad keelejooned, siis loodeti, et nende abil on võimalik saada uut informatsiooni asustuse, etnogeneesi ja keele ajaloo kohta.

Nimed pole kunagi juhuslikud tähendusetud helid, pigem vastupidi: neid peaks käsitlema kui möödunud aegade jäänukeid, milles on rohkelt ajaloolist sisu (Taylor, 1873 *cit.* Caldwell, 1944). Sarnaselt eelneva mõttekäiguga püüti algselt kohanimedele uurimisel välja selgitada sõna, mille põhjal kohanimi tekkis ning selle sõna algne tähendus. Sellise lähenemise põhimõte on, et iga pärisnimi põhineb mõnel sõnal, mis on kunagi kasutuses olnud. Kuna eeldus on, et toponüümid on tekkinud sõnade järgi, siis püüab uurija välja selgitada, milline sobiv sõna on kohanimeks või selle osaks saanud ja miks võidi selline valik teha (Kallasmaa, 2016).

Toponüümid saab nende tekke järgi liigitada kaheks: spontaanselt nime saanud ja eesmärgipäraselt nimetatud kohad (Caldwell, 1944). Esimesel juhul on nimed antud kohalike elanike või piirkonna esmaste asunike poolt ning on pigem kirjeldava iseloomuga. Teine võimalus on kaalutletud valik, mille puhul on nimi pigem mälestusliku iseloomuga. Kohanime eluea pikkus ja kestvus sõltub eelkõige sellest, kas see järgib kohalike tavasid ning on pandud konsensuslikult: kui inimestel puudub side kohanimega, siis on selle püsijäämise tõenäosus ka oluliselt väiksem (*ibid.*).

2. 2 Toponüüm poliitilise kliima väljendajana

Toponüüm ehk kohanimi võib esmapilgul tunduda lihtsalt nimena, kuid tihtipeale muutuvad just kohanimed koos uue võimu tulekuga. Sellise protsessi kohta kasutatakse terminit „toponüümiline puhastus“, mis on üsna kiire ja odav viis mõjutada kohalike elanike meelsust ning tuua uued kohanimed inimeste igapäevaellu (Rose-Redwood *et al.*, 2010).

Mõningad kohanimed peegeldavad seega selgelt mingi perioodi poliitilist kliimat. Horsman (2006) järgi olid Venemaal tsaarieelsel perioodil levinud erinevad traditsioonilised, müütilised ja ajaloolised nimed. Tsaari ajal kasutati kuningliku perekonna liikmete, maadeavastajate ja sõjaväelaste nimesid, näiteks meresõitja Beringi auks on nimetatud Beringi väin ja Beringi meri (Horsman, 2006). Eestis kandsid venestamise tõttu vene nimesid mõningad omavalitsusüksused nagu Nikolai, Vladimiri ja Aleksandri vallad Kose kihelkonnas (Pae *et al.*, 2016).

Tsaari ajale järgnenud Nõukogude võimu algusaastatel oli uute valitsejate üks eesmärke vabaneda tsaari ja usuga seotud kohanimedest, kuid nimede muutmisel jõuti arusaamale, et tekkinud võimalust võiks kasutada ka toponüümide uue võimuga sidumiseks (Bursa, 1985). Esialgu kasutati poliitilisi nimesid tasakaalukalt, kuid 1920. aastate esimeses pooles olid need juba tavaks saanud: kasutati erinevate bolševike, ideaalide ja institutsioonide nimesid (*ibid.*). Hilisemal nõukogude perioodil võeti kasutusele rahvusvaheliselt tegutsevate, aga ka selleks ajaks surnud kommunistide nimed ning eri tähtpäevad (Horsman, 2006). Näiteks Eestis nimetati Kuressaare linn 1952. aastal sealt pärit bolševiku Viktor Kingissepa¹ järgi Kingissepaks. Nõukogude aja järgsel perioodil võeti taas kasutusele uued nimed, mille abil püüti uut võimu konsolideerida ning näidata, et nõukogude periood on lõppenud (*ibid.*).

Ilmekas näide eriti ekstensiivsest nimede muutmisest on Nõukogude Liit, kus mõningate hinnangute järgi nimetati ümber kuni pool kõigist asumitest (Saparov, 2017). Isegi kui kohanimi juba oli Nõukogude võimu järgi ümber nimetatud, jätkusid 1930. aastatel asulate ja linnade nimede muutmised olenevalt poliitilise kliima hetkeseisust nii kiiresti, et kaartide tootjad pidid pidevalt ümber kujuneva politiseeritud maastiku adekvaatse kirjeldamisega päris palju vaeva nägema (Bursa, 1985). Kõigele sellele vaatamata näib kohanimede muutmine olevat üsna efektiivne viis, kuidas võiks uus võim inimesteni jõuda, sest igapäevaselt külastatavate paikade ümber nimetamise abil jõuab uuele võimule iseloomulik või soodne nimi varem või hiljem rahva keelekasutusse. Seejuures pole oluline, kas kodanikud kasutavad uut

¹ Viktor Kingissepp (1888–1922) oli Eestimaa Kommunistliku Partei looja ning juht, tegutses aktiivselt ka Venemaal. Hukati Eestis 1922. aastal kui riigipööraja sõjavälikohtu otsusega.

kohanime ideoloogilistel või praktilistel ja igapäevastel põhjustel: uus mõtteviis on igal juhul toponüümi kasutava inimeseni jõudnud.

2.3 Toponüümide ümbernimetamisest

Toponüümika alane teaduskirjandus on peamiselt keskendunud linnakeskkonnaga seonduvale ning selle nimede muutustele, jättes maapiirkonnad suuresti kõrvale. Linnalisest keskkonnast kaugemale jääva uuritud alana võib näiteks tuua Pamiiri mäestiku mägede nimesid ehk oroüüme. Horsman (2006) väidab, et Pamiiri mägede nimed ei muutu eriti tihti ning kui mõnele tipule on juba nimi antud, siis üldiselt jääb see ka püsima.

Mäenimede harva muutmise tõttu püsib praeguseni olukord, kus lähestikku asetsevad nii tipud, mis on nimetatud 1920. aastate kommunistide Grigori Ordjonikidze ja Jan Rudzutak'i auks, kui ka neid taga kiusanud organisatsioonide järgi nimetatud OGPU ja NKVD-nimelised mäetipud (Horsman, 2006). Nõukogude aja lõpust on möödunud üle kahe kümnendi, aga antud oronüümide osas pole midagi muutunud, seega on võimalik, et tihedamast asustusest kaugemal asuvate kohtade ümber nimetamine pole võimude jaoks peamine eesmärk.

Seevastu linnakeskkonnas näib toponüümide valitsevale võimule sobivaks muutmine olevat prioriteet. Sotsialistlike režiimide kokkuvarisemine tõi mitmel pool kaasa katsed sotsialismi sümbolid avalikust ruumist kustutada, et linnakeskkond peegeldaks uusi väärtusi, mis põhinevad rahvuslikul identiteedil ja ajalool (Light, Young, 2014). Linnakeskkonna toponüümika muutmine seostub seega nii katsetega vana režiimi unustada kui ka püüdlustega uue võimu ja rahvusliku identiteedi jaoks tähtsaid isikuid esile tõsta (*ibid.*).

Leidub ka juhtumeid, mille puhul on konkreetne koht uue võimu järgi ümber nimetatud, kuid rahva seas on endiselt käibel vana nimi. Üks sellistest näidetest on Piata Moghioros Rumeenia pealinnas Bukarestis. Piata tähendab Rumeenia keeles turgu, Moghioros on aga kunagine Rumeenia kommunist, kelle auks turg nimetati. Kommunismiajastu lõppedes nimetati turg ümber ja ametlikult kannab see nüüd nime Piata Drumul Taberei. Suurem osa kohalikke kasutab siiski endiselt kommunismiajastu nime: 57% küsitlusele vastanutest kasutab nime Piata Moghioros ning 40% kasutab ametlikku Piata Drumul Taberei nime (Light, Young, 2014).

Kuigi Bukaresti turu näite puhul paistab tähtis olevat fakt, et kohalikud kasutavad endiselt kommunismi perioodi tähistavat nime, siis asjasse süvenedes selgub, et see pole niivõrd austusest Rumeenia kommunisti vastu, vaid pigem harjumusest. Lighti ja Young'i uuringu järgi

polnud 57% inimestest teadlikud, kes Moghioros oli. Lisaks selgus, et puudub selge seos turu vana nime kasutamise ja nimega seotud inimese austamise ning eesmärgipärase uue nime kasutamisest keeldumise vahel (Light, Young, 2014).

Eesti linnades on toponüümika juba suurel määral muudetud: tänavad ei kanna enam kommunistide, vaid Eesti Vabariigile sobivate inimeste nimesid. Loomulikult on säilinud mõni erand nagu näiteks Ancis Daumani ja Albert-August Tiimanni nime kandvad Narva tänavad, mida ei ole siiani ümber nimetatud (Smirnov, 2019). Selliseid möödunud aegadest säilinud tunnuseid nimetas Czepczynski (2009) osaks „jäänukmaastikest“ (*leftover landscapes*). Näidetes käsitletud teaduskirjandusele tuginedes on selliste jäänukmaastike osade leidmine väljaspool linnalisi asulaid tõenäolisem kui linnakeskkonnas, mistõttu on võimalik, et nõukogudeaegsed kolhooside nimed on mingil moel ka tänapäeva kohanimedesse üle kandunud.

2.4 Ühismajandite loomine ja nimetamine Eestis

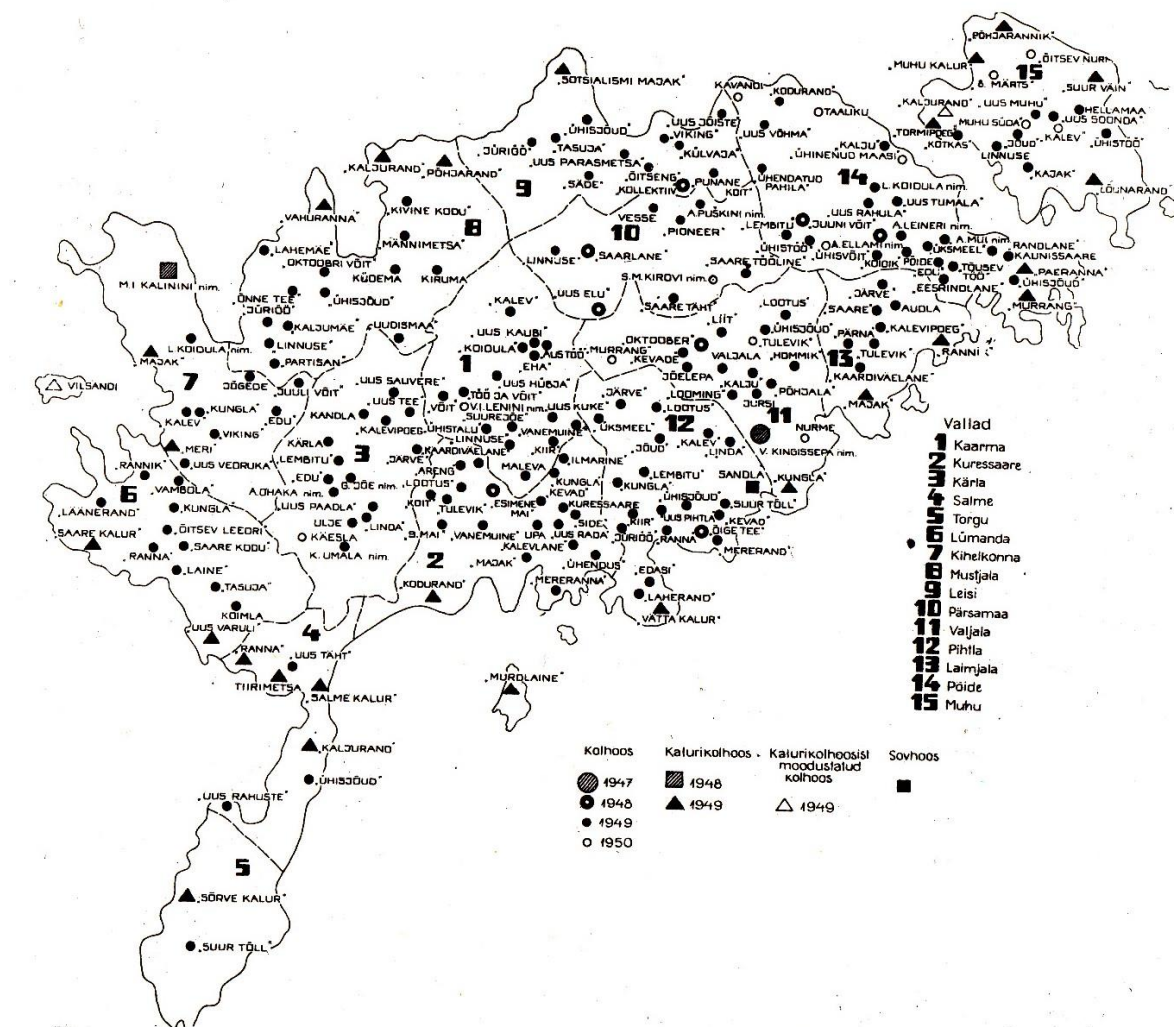
Kollektiviseerimise ehk ühismajandite loomisega tehti Eestis algust juba 1940. aastal, kuid protsess sai suurema hoo sisse alles pärast ÜK(b)P KK 1947. aasta otsust „Kolhooside loomisest Leedu, Läti ja Eesti NSV-s“ (Sirendi, 2007). Sealjuures rõhutati, et kolhoosidesse astumise sundi pole kellelgi, kuigi reaalsuses oli majapidamiste liitmise protsess siiski sunniviisiline (*ibid.*).

Ühismajandid jagunesid kaheks: kolhoosideks ja sovhoosideks. Kolhoos oli Nõukogude Liidu põllumajanduslik suurmajand, mis põhines tootmisvahendite ühisomandusel (Mertelsmann, 2009). Teine põllumajandusliku ühismajandi vorm, sovhoos, erines kolhoosist selle poolest, et kogu ettevõtte kuulus riigile ning töölised said regulaarselt palka (*ibid.*). Esimesed sovhoosid moodustati varasemate riigimõisate ja maareformi järel reservi jäänud maade alusel (Kaubi, 2020). Mõlemal juhul tehti ühiselt põllumajandustöid, mille hulka kuulus nii maaharimine, loomakasvatuse kui ka kalandus.

Kolhoosid moodustati esialgu enamasti ühe või kahe küla territooriumide põhjal (Virma, 2004 *cit.* Vana, 2019), kuid Eestis ei kulgenud kollektiviseerimine esialgu eriti kiiresti, sest rahvas seas levisid lood kolhoosikorra viletsuse kohta (Sirendi, 2007). Seda väidet illustreerib fakt, et 1949. aasta märtsis kuulus kolhoosidesse vaid 8% kõigist taludest (Taagepera, 1979). Protsessi

kiirendamiseks kasutas Nõukogude võim terrorit: 1949. aasta 25.–29. märtsil küüditati Eestist Siberisse kokku üle 20 000 inimese (Rahi-Tamm, 2009).

Edasiste repressioonide hirmus tõusis kolhoosidega vabatahtlikult liituda soovijate arv väga kiiresti. Kui 1949. aasta 1. jaanuarist 20. märtsini liitus kolhoosidega keskmiselt 42 majapidamist päevas, siis sellele järgneval perioodil 20. märts kuni 5. aprill oli sama näitaja juba 1570, 5. aprill kuni 9. aprill aga juba 4800 (Taagepera, 1980). Kolhooside arvukust sellel perioodil iseloomustab joonis 1, kus on kujutatud Saaremaa (Kingissepa rajoon) kolhoose, mida oli 1949. aasta lõpuks kokku 199 (Kasepalu, 1985).

Joonis 1. Saaremaal, Kingissepa rajoonis aastatel 1947-1950 loodud majandid (Kasepalu, 1985).

Seega oli võimude terrorikampaania Eestis väga efektiivne: kuu ajaga ehk 1949. aasta 20. aprilliks oli 2753 kolhoosiks liitunud 64% kõigist taludest (Sirendi, 2007), 1949. aasta oktoobriks oli kolhoose 3003 ja nendega liitunud 78% taludest (Taagepera, 1979). Võrdluseks:

Teise maailmasõja eelses Nõukogude Liidus kulus 8% kollektiviseerimise määralt 60% jõudmiseks kuus kuud (*ibid.*). Ilmselt aitas Eesti põllumajanduse kollektiviseerimise kiirusele lisaks terrorikampaaniale kaasa ka riigi väikesem ja kergemini hallatav territoorium. 1951. aasta aprillis kuulus kolhoosidesse juba 92% üksikmajapidamistest ning kollektiviseerimine loeti sisuliselt lõpule viiduks (Sirendi, 2007).

1950. aastal hakati kolhoose ühendama, sest kolmandikul kolhoosidel oli alla 500 ha maad, mida peeti liialt väheks ning väideti, et see ei võimalda kolhoosnikele järjest kasvavat heaolu. Liitmiste tulemusena jäi 1950. aastal alles 1014 kolhoosi, 1952. aastaks vähenes nende arv veelgi 917-ni (Sirendi, 2007). Muutuste foonil uuendati 1954. aastal ka rajoonide ja külanõukogude piire, et need kolhooside piiridega ühtiksid.

Alates 1955. aastast alustati majanduslikult nõrgemate kolhooside liitmisega sovhooside koosseisu (Kaubi, 2020). Kolhooside sovhoosidega ühendamine või sovhoosideks liitmine võeti ühtlasi üldiseks riiklikuks eesmärgiks (Sirendi, 2007; Kaubi, 2020). Argumendid, mida kolhooside sovhoosideks ühendamisel esile toodi, olid sovhoosides regulaarset makstav palk ning töötajate võimalus saada riiklikku vanaduspension (Sirendi, 2007). 1956. aastal liideti sovhoosidega 48 kolhoosi ja sellele järgneval aastal alustati majanduslikult nõrgemate kolhooside sovhoosideks liitmisega (*ibid.*). Kolhooside liitmine jätkus ning 1960. aastaks oli põllumajanduslik maa kolhooside ja sovhooside vahel jagunenud suhtega 69:31%, 1980. aastaks kujunes vastav näitaja 48:52% sovhooside kasuks (*ibid.*).

Mis puutub kolhooside nimetamisse, siis olid need oma esialgsed nimed tihti peale saanud uue aja vaimus ning väljendasid uut meelsust (Sirendi, 2007). Seetõttu oli levinud täiendsõna „uus“ kasutamine, millele järgnes põhisõna, näiteks „tee“, „ilm“, „elu“, „aeg“, „algus“ jm. Ühismajandite loomise taustal oli iseloomulik viidata ka millelegi ühisele nagu nt Ühistee, Ühendus, Ühisjõud, viidati ka võidule ja tulevikule. Kasutati ka kalendrilisi (Kevad, Oktoober, 1. Mai), rahvuslikke (Kungla, Kalev, Tasuja) ning erinevaid abstraktseid nimesid (Edasi, Jõud, Areng jmt) (*ibid.*).

Esines ka kolhoose, mille nimeks oli pandud „Jüriöö“. Ühe sellenimelistest kolhoosidest löid Kamali külas 1949. aastal Teise maailmasõja talupoegadest veteranid ning seda kajastati igati eeskujuliku tegevusena ka ajalehes (Kann, 2009). Siin tekib küsimus, miks lubati majandanimena kasutada otsest viidet ajaloolisele sündmusele, mis tähistas Eesti rahva muistset vabadusvõitlust ja püüet orjusest vabaneda. Üks võimalikest seletustest võiks olla see, et Jüriöö ülestõus oli võitlus taanlaste ja sakslaste võimu vastu (Eesti Entsüklopeedia 12, 2003).

Loomulikult ei puudunud ka erinevate tuntud kommunistide nagu Lenini, Stalini ja Kirovi järgi nimetatud kolhoosid. Parteijuhtide järgi nimetatud kolhooside arv ei pruugi aga peegeldada reaalselt soovi nende nimesid kasutada, sest tähtsate kommunistide nimesid oli tihtipeale lubatud kasutada vaid teatud arv, tõenäoliselt selleks, et luua illusioon isikukultusest ühiskonnast (Sirendi, 2007). Ka ülejäänud majandanimede puhul ei saa põhjanevate järelduste tegemisega kiirustada, sest kui nimede panemise täpsemad asjaolud on teadmata, jääb üle vaid oletada, millist meelsust taheti mingi konkreetse nimega edasi anda (*ibid.*).

2.5 Nõukogude Liidu kohanimed isikukultuse väljendajana

Mitmetes 20. sajandi autoritaarsetes riikides valitses isikukultus ja ka Nõukogude Liit polnud sealjuures erandiks. Isiku- või juhikultuse laialdane esinemine Nõukogude Liidus tundub mõneti kummaline, sest selline fenomen on anti-marksistlik, mistõttu võtsid Marx ja Engels 1877. aastal enda tuntuse kasvades sõna nende ümber tekkiva kultuse vastu (Pisch, 2016). Seetõttu on palju kõneainet pakkunud see, kuidas sai Lenini, Stalini ja teiste ümber vaatamata mainitud ideoloogilisele vastuolule juhikultus tekkida. Võimalike põhjustena on muu hulgas välja toodud tsaari ja õigeusu kiriku kultuse pärand, Vene ja Nõukogude poliitilise kultuuri paternalism ja bolševistliku partei karismaatilisus (Davies, Harris, 2014).

Ideoloogilisest vastuolust hoolimata sai pärast 1917. aasta Oktoobrirevolutsiooni tavapäraseks nimetada erinevaid kohti nii elavate kui surnud parteijuhtide auks (Davies, Harris, 2014). Gill (2005) väidab, et sellised nimemuutused on tingitud uue võimu püüdlustest legitiimsuse suunas, et tuua igapäevaellu uued sümbolid, mis on ehk isegi efektiivsemad kui lipud, hümnid jmt, lisaks kannab see ka revolutsionääride mälestamise eesmärki. Esimestel aastatel pärast Oktoobrirevolutsiooni omistati parteijuhtide nimed pigem väiksematele kohtadele nagu väljakud ja tehased: juba 3. märtsil 1917 nimetati Jekaterinoslavi keskväljak tollase riigiduma esimehe Mihhail Rodzjanko järgi (Davies, Harris, 2014).

Lenini ümber hakkas isikukultus tekkima pärast seda, kui Fania Kaplan talle 1918. aasta 30. augustil atentaadi tegi (Pisch, 2016). Samal aastal hakati ka tema nime erinevates toponüümides aina rohkem kasutama. Lenini surm 1924. aastal tõi kaasa hulga ettepanekuid nimetada erinevaid kohti tema mälestuseks, seda lausa nii massiliselt, et valitsus võttis vastu seaduse, et selliseid nimemuudatusi võib teha vaid valitsuselt eelnevalt saadud loa alusel (Davies, Harris, 2014). Surnud parteijuhi järgi nimetati 1920. aastatel muu hulgas mitmeid suuremaid linnu,

millest tähtsaim oli Petrograd, enda nimelised linnad said ka mitmed teised tuntud kommunistid: Juzovkast² sai Stalino, Gattšinast³ Trotsk ja Jelõssavetgradist⁴ Zinovievsk (*ibid.*).

1920. aastate teises pooles hakati aina enam kohti ka Stalini järgi nimetama. See praktika kujunes ajapikku Stalini isikukultuse keskseks jooneks ning võttis 1930. aastate teises pooles lausa kolossaalsed mõõtmed (Davies, Harris, 2014). Juba 1920. aastatel püüdis Stalin end tagasihoidlikuna näidata (sellise pretsedendi oli varasemalt loonud Lenin), kuid ei teinud midagi konkreetset ega otsustavat, et enda ümber tekkivat isikukultust lämmatada (*ibid.*). Pigem vastupidi: kommunistliku partei ajalugu kirjutati osaliselt ümber, et Stalini rolli revolutsioonis suurendada ning näidata teda Lenini lähima kaastöölisena, mis oli Stalini isikukultuse süvenemise üheks oluliseks aluseks (Tucker, 1979).

Mis puutub teiste Kommunistliku partei juhtide nimede toponüümides kasutamisse, siis selline tegevus sai veelgi hoogu juurde pärast Kirovi⁵ ja Kuibõševi⁶ tapmist. Pärast Kirovi surma 1934. aastal nimetati mitmed Leningradi tähtsamad kohad tema auks ning järgneval paaril aastal kasutati tema nime üle kogu Nõukogude Liidu väga laialdaselt (Davies, Harris, 2014). Kuibõševi mõrv tõi kaasa täiendavad nimede muutused: linnad Samara ja Kainsk kandsid 1935. aastal samaaegselt Kuibõševi nime, mis viis lõpuks ka suuremate segadusteni postkontorites, mistõttu muudeti endine Kainsk siiski hiljem Kuibõševskiks. Kuna toponüümide muutmise soovid ei näidanud vähenemise märke, võeti 1936. aastal vastu dekreet, mis soovitas nimede muutmised lõpetada (*ibid.*). Edaspidi seda juhist ka järgiti ning kohanimesid küll muudeti, kuid varasemast oluliselt harvem.

Suurem muutus kohanime osas saabus Nõukogude liidus pärast Stalini surma 1953. aastal, kui tema asemel sai Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei Keskkomitee I sekretäriks Nikita Hruštšov, kes pidas 1956. aastal Stalinit ja tema kuritegusid hukkamõistva kõne. Pärast kõnet hakkas Stalini isikukultus ühiskonnas vähenema, muu hulgas hakati ka toponüüme ümber nimetama. Kohanimede muutmine ei käinud aga kiiresti, sest Stalin oli rahva seas sõja võitnud juhi ja riigi industrialiseerijana endiselt võrdlemisi populaarne (Jones, 2013). Ka Kommunistlik partei oli isikukultuse järkjärgulise vähendamise poolt, vältimaks Stalini mälestuse hävitamise

² Linn Ukrainas, tunti ka Hughesovka nime all. Alates 1924. aastast Stalino ja Stalin, 1961. aastast Donetsk.

³ Linn Venemaal. Alates 1923. aastast Trotsk, Lev Trotski põlu alla sattumise tõttu sai 1929. aastal nimeks Krasnogvardeisk. Saksa okupatsiooni ajal 1942. aastal sai uueks nimeks Lindemannstadt, mis püsis 1944. aastani, mil taastati algne Gattšina.

⁴ Linn Ukrainas. Sai 1924. aastal nimeks Zinovjevsk, alates 1934. aastast Kirovo, seejärel 1939. aastast Kirovgrad. Viimane muudatus toimus aastal 2016, kui seoses kommunismipärandist loobumisega sai linna nimeks Ukraina teatri ühe rajaja järgi Kropõvnõtskõi.

⁵ Sergei Kirov (1886–1934) oli Nõukogude Liidu poliitik ja revolutsionäär. Üleliidulise Kommunistliku (bolševike) Partei [ÜK(b)P] Keskkomitee sekretär ja ÜK(b)P Leningradi oblastikomitee 1. sekretär.

⁶ Valerian Kuibõšev (1888–1935) oli Nõukogude Liidu poliitik, revolutsionäär ja Punaarmee ohvitser.

kampaaniat (*ibid.*). Seetõttu ei kadunud Stalini nimi koheselt Nõukogude Liidu toponüümide seast, kuid uus trend oli siiski alguse saanud.

Kokkuvõtvalt jõudis enim isikunimesid Nõukogude Liidu toponüümikasse ilmselt just uue võimu esimestel aastakümnetel, mil kohtade ümbernimetamine oli väga laialt levinud. Uute nimede panemine jätkus hoogsalt kuni 1936. aasta dekreedini, mil protsess küll mõne võrra aeglustus, kuid siiski ei kadunud. 1956. aastal ehk kolm aastat pärast Stalini surma pidas Hruštšov Stalinit hukkamõistva kõne, millele järgnes ka temanimeliste kohtade järkjärguline ümbernimetamine.

3. Andmed ja metoodika

Käesolevas peatükis annan ülevaate andmete kogumiseks ja analüüsimiseks kasutatud meetoditest.

3.1 Andmekogumismeetod

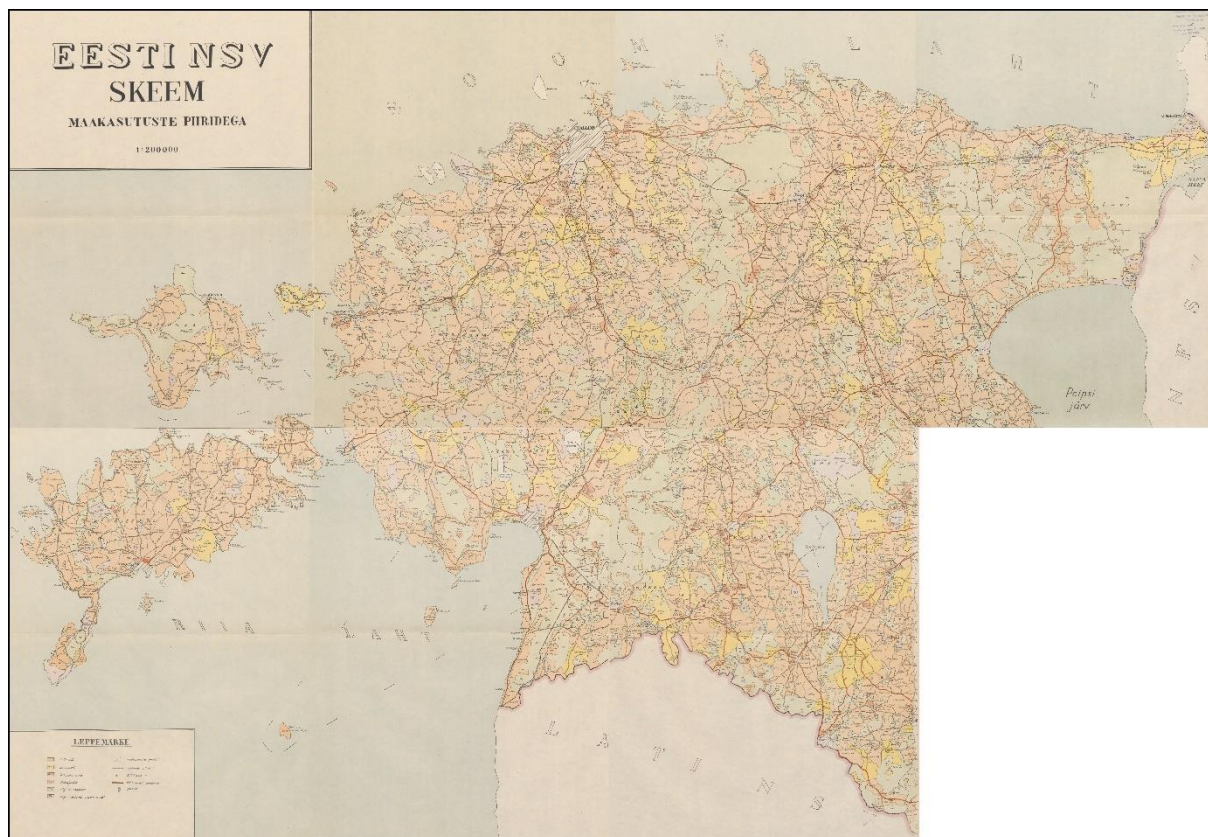
Töö eesmärgiks on analüüsida nõukogude Eesti ühismajandite nimedega toimunud muutusi. Selleks koostasın programmis Microsoft Excel tabeli majandinimedega kolme perioodi kohta: 1950., 1960. ja 1980. aastad. Kuna kogusin andmeid perioodil, mil kogu Eestis kehtis eriolukord, sain kasutada vaid digitaalselt kättesaadavaid kaarte Rahvusarhiivi kaartide infosüsteemist (Rahvusarhiiv, 2020) ja Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiivi veebilehelt (DIGAR, 2020)⁷.

1950. aastate kohta oli peamiseks allikaks „Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega“ aastast 1957, mõõtkavaga 1 : 100 000 (Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega, 1957). Kaart koosneb kaheksast lehest ning kuna selle eesmärk on kujutada majandite territooriume ning nimesid, siis sobis see ülesande lahendamiseks. Et kaheksast lehest koosnevat kaarti tervikuna vaadata, liitsin need üheks pildifailiks vabavaralise fototötlusprogrammiga PhotoScape (MOOII Tech, 2019). Selliselt kokku liidetud 1957. aasta olukorda kirjeldavat kaarti kujutab joonis 2. Sama moodi liitsin üheks failiks kokku kõik kaardid, mis koosnesid mitmest lehest. 1957. aasta kaardi lehti kokku liites selgus, et Võrtsjärve ümbrust kujutavaid lehti oli kaks ning Kagu-Eestit kujutav osa oli puudu. Kuna tekkis kahtlus, et digiteerimisel on tehtud viga, teavitasin Rahvusarhiivi. Töötajad uurisid asja ning selgus, et viga oli hoopis allikmaterjalis, kus ühte lehte oligi kaks eksemplari ning Kagu-Eesti nurk puudus.

Kirjeldamaks alasid, mis jäävad Otepääst läände ja Kallastest lõunasse, kasutasin Kagu-Eesti rajoonide 1 : 50 000 mõõtkavas kaarte, mis kujutavad aastaid 1957–1960 ning koosnevad kahest kuni kaheksast lehest. Rajoonide kaarte kasutasin Antsla (Eesti NSV Antsla..., 1957), Elva (Eesti NSV Elva..., 1960), Jõgeva (Eesti NSV Jõgeva..., 1960), Otepää (Eesti NSV Otepää ..., 1958), Põltsamaa (Eesti NSV Põltsamaa..., 1960), Põlva (Eesti NSV Põlva..., 1960), Räpina (Eesti NSV Räpina..., 1960), Tartu (Eesti NSV Tartu..., 1960), Valga (Eesti NSV Valga..., 1959), Vastseliina (Eesti NSV Vastseliina..., 1958) ja Võru (Eesti NSV Võru...,

⁷ Eelkõige jäid kasutamata Alfred Kasepalu materjalid.

1960) rajoonide puhul. 1960. aastatest sain ülevaate 1 : 200 000 mõõtkavas kaardilt Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega (1967). Kaart koosneb neljast lehest.

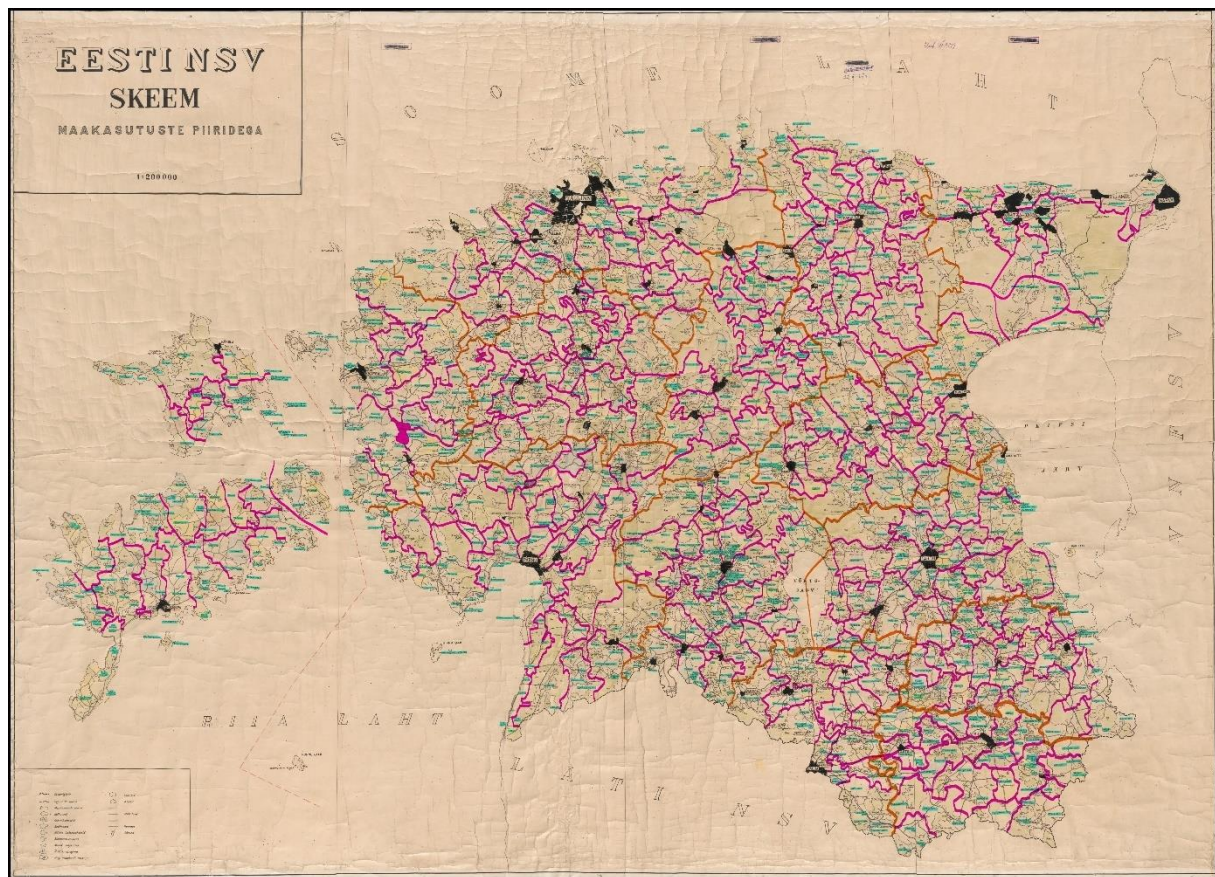
Joonis 2. Kaart „Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega“, mille lehtede liitmiseks kasutasin programmi PhotoScape (Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega, 1957).

1980. aastate olukorda uurisin peamiselt kaardilt „Eesti NSV Põllumajandusettevõtted“ (1986), mille ühte lehte võib näha joonisel 3. Allikas pärineb Eesti Rahvusraamatukogu digitaalarhiivist, kuid tehnilistes andmetes polnud mõõtkava märgitud. Lisaks sellele ei kajastanud kaart kogu Eesti põllumajandusettevõtete olukorda: 15 rajooni asemel on olemas 10. 1986. aasta kaardilt puuduvate rajoonide kohta kogusin andmeid 1989. aasta üksikuid rajooni kujutavatelt 1 : 50 000 mõõtkavas kaartidelt. Üksikute rajoonide kaarte kasutasin Harju (Harju..., 1989), Jõgeva (Jõgeva..., 1989), Paide (Paide..., 1989), Põlva (Põlva..., 1989) ja Tartu (Tartu..., 1989) rajoonide puhul. Allikad on pärit Rahvusarhiivi kaardirakendusest ning koosnevad neljast (Põlva rajoon) kuni üheksast (Harju rajoon) kaardilehest.

Majandite kohta andmete kogumisel lähtusin alates 1966. aastast kehtinud haldusjaotusest, mille järgi oli Eesti NSV territooriumil 15 rajooni (Saar, 2002). Kuna kasutasin allikana ka 1957. aasta kaarti, siis alustasin tööd sellega, et markeerisin oranži värviga nii 1957. kui ka 1967. aasta kaardil 1966. aastast kehtima hakanud haldusjaotuse piirid. Kui rajoonide piirid olid

[illegible]

Kui rajoonide ja majandite piirid olid kaartidele märgitud, alustasin vanemate majandinimede lisamisega 1980. aastate põllumajandusettevõtete nimesid koondavasse Exceli tabelisse, mille sain oma juhendajalt Taavi Paelt. Tegin tabelisse uued tulbad, kuhu kirjutada 1950. aastate ja 1967. aasta majandinimed. Võtsin aluseks ühe 1980. aastate kolhoosi või sovhoosi piirid ning lisasin tabelisse kõik majandinimed, mis 1950. aastate kaardil sellele alale jäid. Järgmise sammuna võrdlesin 1950. aastate kaarti 1967. aasta kaardiga ning seadsin üksteise järgi ritta need majandid, mis 1967. aastaks ühinesid. Kui olin majandi tabelisse kandnud, markeerisin selle nime kaardil, nagu illustreerib joonis 4, et tööd lihtsustada ja eksimusi vältida.

Joonis 4. 1967. aasta kaart „Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega“, millele on märgitud haldusjaotus, majandipiirid ning markeeritud majandinimed (Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega, 1967).

Kui majandid olid liitunud, siis 1967. aasta ja 1980. aastate tulpa märkisin uue majandi nime vaid ühe korra esimese liidetud majandi juurde. Näiteks kui 1957. aasta Haapsalu rajooni kolhoosid „Jõud“ ja „Koidula“ liitusid 1967. aastaks kolhoosiks „Jõud“, siis tegin 1967. aasta tulpa vaid ühe sissekande „Jõud“, mille alla jäi üks vaba lahter, tähistamaks seda, et ka „Koidula“ liitus sama kolhoosi alla. Sellist lähenemist kasutasin ka 1967. aasta majandite liitumiste kirjeldamisel 1980. aastate tulbas vältimaks mitme majandi liitumisel tekkinud ettevõtete nimede kordumist ja seeläbi nimede esinemissagedusest ebarealistliku pildi tekkimist. Nagu võib näha tabelist 1, tekkis 1980. aastate kolhoos „Jõud“ M. Gorki nimelise kolhoosi ja kolhoosi „Jõud“ ühinemisel ning 1980. aastate Nõva kolhoos tekkis Dzeržinski nimelise, „Võidu“ ja „Kommunismi tee“ kolhooside ühinemisel.

Tabel 1. Väljavõte majandite liitumisel toimunud nimede muutuseid kirjeldavast tabelist.

1957–1960	1967	1986–1989	Haldusüksus
Kolhoos "Jõud" Kolhoos "Koidula" M. Gorki nim. kolhoos	Kolhoos "Jõud" M. Gorki nim. kolhoos	Kolhoos "Jõud"	HAAPSALU RAJOON
Kolhoos "Võidu" Dzeržinski nim. kalurikolhoos Kolhoos "Kommunismi tee"	Kolhoos "Võidu" Dzeržinski nim. kalurikolhoos Kolhoos "Kommunismi tee"	Nõva kolhoos	HAAPSALU RAJOON

Töö teiseks eesmärgiks oli uurida, kas mõningad majandinimed on tänaseni Eesti kohaimede kihistus säilinud. Selleks võrdlesin majandinimede tabelit Eesti külade ja bussijaamade nimistutega. Eesti haldusjaotuse tabeli, mis sisaldas nii külade, valdade kui ka maakondade nimesid, sain Statistikaameti koduleheküljelt (Statistikaamet, 2020) Exceli tabeli kujul.

Haldusjaotuse tabelis oli kokku üheksa erinevat lahtrit, millest oma töös kasutasin järgnevaid: „Nimi“ asustusüksuse (küla, asula, linn, alev jmt) nimega, „Valla nimi“ asustusüksuse vallaga ja „Maakonna nimi“, mis näitas asustusüksuse kuuluvust Maakonda. Lisaks olid veel ära toodud „Kood“ asustusüksuse koodiga, „Rööpnimi“, mis tähistas kohanimega paralleelselt kasutuses olevat nime, „Tüüp“ näitas asustusüksuse tüübi numbrilist koodi (1-8), „Tüübi nimi“ näitas üksuse tüüpi (küla, linn, asula jmt), „Vald“ valla numbrilise koodiga ja „Maakond“ maakonna numbrilise koodiga.

Bussijaamade nimistu sain tekstifailina (.txt faililaiend) Maanteeameti kodulehe Ühistranspordi infosüsteemist (Maanteeamet, 2020). Andmed olid süsteemselt korrastatud ning iga andmeväli komadega eraldatud, mistõttu sai selle lihtsalt Exceli tabelisse importida ning kasutama hakata. Bussijaamade tabelis oli kokku 12 veergu, millest oma töös kasutasin järgnevaid: „stop_name“ peatuse nimega, „stop_area“ peatuse haldusüksusega (linn, linnaosa, vald jmt) ning väljad „sopt_lat“ ja „stop_lon“, mis tähistasid peatuse koordinaate. Bussipeatuste andmebaasi kohta ei olnud konkreetset infot, kas see on kooskõlas haldusreformi eelse või järgse seisuga.

Lisaks haldusjaotuse tabelile vajasin seega ka haldusreformi käigus tekkinud muutusi kirjeldavat tabelit, et luua seos uue haldusjaotuse tabeli ja nende bussijaamade vahel, mis on toodud vana haldusjaotuse järgi. Sellise tabeli sain samuti Statistikaameti (2020) kodulehelt. Tabelis olid minu jaoks huvipakkuvad väljad „Nimi“, mis kajastas asula nime, millest lahutasin tüübinime (küla, alev jms), et luua majandinimega võrreldav väli. Ülejäänud kaks minu jaoks vajalikku välja olid „Vana valla nimi“ ja „Uus valla/linna nimi“, mida kasutasin, et luua seosed bussijaama nimede tabeli ja haldusjaotuse tabeli vahel.

3.2 Andmeanalüüsi meetod

3.2.1 Majandinimede analüüs ja liigitamine

Majandinimede analüüsimiseks kasutasin kvalitatiivset meetodit: liigitasin need päritolu järgi viide rühma ja tähistasin numbriliste koodidega 1 kuni 5, mille tähendused on seletatud tabelis 2. Nimede liigitamisel kasutasin Exceli funktsiooni „Sordi ja filtreeri“, et leida kõik sama nime kandvad majandid ja need korraga ühte kategooriasse liigitada. Nii vältisin olukorda, kus hindan ühe nime kuuluvust erinevalt.

Tabel 2. Majandinimede liigitamiseks kasutatud koodid ja nende selgitused.

Kood	Selgitus
1	Isikunimi
2	Patriootiline
3	Kohanimi
4	Rahvusromantiline
5	Abstraktne

Koodiga 1 tähistasin need majandid, mis olid nimetatud ajalooliste isikute järgi: näiteks „Lenini nimeline“ kolhoos ja kolhoos „Koidula“. Esines ka selliseid majandeid, mille nimi küll viitas isikunimele, kuid polnud siiski konkreetse isiku järgi nimetatud, näiteks kolhoosid „Leninlik Tee“, „Lenini Võit“, „Lenini Tee“ ja „Stalinlik Tee“. Sellised nimed liigitasin patriootlikku kategooriasse.

Koodiga 2 tähistasin sellised majandid, mis olid nimetatud Nõukogude Eesti patriootlikus stiilis. Sellesse kategooriasse liigitasin kõik kommunistliku alatooniga nimed, mis kajastasid tihti peale sõja võitu, kommunistlikku sümbolikat, sotsialistlikke loosungeid või viitasid millelegi ühisele või uuele. Näiteks: „Kommunismi tee“, „Viisnurk“, „Sangar“, „Uus Elu“, „Ühisjõud“ jmt.

Majandid, mis olid nimetatud kohanime järgi, tähistasin koodiga 3. Siia liigitasin ka sellised ettevõtted, mis viitasid mõnele geograafilisele kohale nagu näiteks kalurikolhoos „Põhjarannik“, kolhoos „Läänerannik“ ja kalurikolhoos „Lõunarand“. Enamasti olid sellised nimed seotud veekogudega. Koodiga 4 tähistasin rahvusromantilise alatooniga majandinimed, mis viitasid rahvuseeposele (kolhoos „Kalevipoeg“), rahvuskangelasele (kolhoos „Lembitu“), pühapaigale (kolhoos „Hiie“) jmt. Abstraktseid majandinimesid tähistasin koodiga 5. Siia liigitusid sellised nimed, mis polnud ei patriootlikud, rahvusromantiliselt, isiku- ega ka

kohanimed. Mõningaid näiteid: „Külvaja“, „Valgus“, „Looming“, „Nord“, „Sõprus“. Ühismajandite tabelit kategoriseeritud nimedega võib näha lisas 1.

Suurimad kahtlused majandinimede kategoriseerimisel tekkisid just selles osas, kas kasutada patriootilist või abstraktset liigitust. Näiteks liigitasin kolhoosi „Ühisjõud“ patriootiliseks, sest see viitab millelegi ühisele, kollektiivsele jõule, kuid kolhoosi „Jõud“ paigutasin abstraktsesse kategooriasse, sest puudub otsene viide Nõukogude korrale. Teiseks sarnaseks näiteks on kolhoosid „Rahvaste Sõprus“ ja „Sõprus“, millest esimese liigitasin patriootiliseks ja teise abstraktseks.

Sellistel juhtudel lähtusin üldisest põhimõttest, et kui puudub otsene seos Nõukogude korraga, siis otsustan abstraktse kategooria kasuks. Tegu on küll väga subjektiivse hinnanguga, sest tahtmise korral saab mitmete esmapilgul tavaliste nimede juurest otsida ja ka leida seoseid Nõukogude korraga, kuid pidasin selguse mõttes paremaks seda mitte teha.

3.2.2 Majandinimede võrdlemine tänapäeva kohanimede kihistuga

Tänapäeva toponüümide kihistu esindajateks valisin külade ja bussipeatuste nimed. Bussipeatused on hea potentsiaalne allikas, kus mõni möödunud perioodi nimi säilinud võiks olla, sest neid on üle Eesti hulgaliselt (bussipeatuste nimistus oli kokku üle 17 000 kirje) ning need on vastavalt Kohanimeseadusele ka ametlikud kohanimed (Kohanimeseadus, 2003).

Analüüsimaiks majandinimede kattuvust tänapäevaste toponüümide kihistuga, koostasın andmebaasi programmis Microsoft Access (versioon 2004). Majandinimede ja bussipeatuste omavaheliseks võrdlemiseks oli vaja, et mõlema tabeli juures oleksid olemas identsed kõrgema astme haldusüksused ehk vallad või maakonnad, mille abil kaks tabelit seostada.

Kuna omavahel võrreldavates majandinimede ja bussipeatuste tabelites ei olnud kohanimed seostatud sama hierarhia haldusüksustega (bussijaamade tabelis olid vaid vallad ja majandinimede tabelis maakonnad), siis oli nende ühendamiseks ja võrdlemiseks vaja kaasata kolmas, Eesti haldusjaotuse, andmetabel, milles olid olemas nii valdade kui ka nendele vastavate maakondade nimed. Importisin kõik Exceli vormis andmetabelid Accessi, et need omavahel seostada ja seeläbi töötav andmebaas luua.

Kuna bussipeatuste tabelis olid olemas valdade nimed, siis kasutasin seda välja, et luua seos Eesti haldusjaotuse tabeli valdade nimede väljaga. Haldusjaotuse tabelist sain maakondade välja kaudu luua seose majandinimede tabeliga, mille haldusjaotus oli samuti maakonnapõhine.

Olles omavahel kolm tabelit seostanud, tekkis iga bussipeatuse juurde valla ja maakonna seose abil ka info vastavas maakonnas asuvate ühismajandite kohta.

Omamoodi raskusi tekitas ka 2017. aastal toimunud haldusreform, mille tõttu ei saanud luua seost mõningate bussipeatuste ja Eesti haldusjaotuse tabeliga. Seda põhjusel, et mõningate valdade nimed olid vahepeal muutunud, kuid bussijaamade haldusjaotuse seisu kohta võis teha vaid oletusi, sest mingit infot selle kohta kaasas ei olnud. Haldusjaotuse muudatuste kaasamiseks laadisin Statistikaameti portaalist alla faili, kus oli olemas iga haldusreformi käigus muutunud valla vana ja uus nimi. Selle tabeli abil lõin seose bussipeatuste nimekirjas esinevate vana haldusjaotuse vallanimede ja uue haldusjaotuse vallanimede vahel.

Kui seosed olid loodud, sain hakata tegelema oma lähteülesande ehk majandnimede ja bussipeatuste tabelite võrdlemisega. Selleks koostas Accessis päringu, mis tõi vastusena välja omavahel kattuvad bussijaamade ja majandite nimed. Vältimaks erinevates maakondades asuvate nimede omavahelist võrdlemist, lisasin tingimuse, et tulemustes kuvatakse vaid sellised kattuvad nimed, mis asuvad samas maakonnas. Samuti olin eelnevalt majandinimede tabelist eemaldanud toponüümidel põhinevad nimed, et näha tulemustes vaid neid nimesid, mis olid seotud Nõukogude võimuga Eestis. Sama päringut tegin kaks korda, et kaasata nii vana kui ka uue haldusjaotuse järgsed bussipeatused.

Kuna kaasatud tabelid olid väga mahukad (bussipeatuste tabelis üle 17 000 kirje ja haldusjaotuse omas ligi 5000), siis koostas iga uuritava perioodi kohta eraldi päringu, et säästa aega, mis prorammlil soovitud tulemuste leidmiseks kulub. Kokku koostas seega kolm päringut: perioodi 1957–1960, aasta 1967 ja perioodi 1986–1989 kohta. Tulemused koondasin kokku ühte tabelisse ja kontrollisin, kas tulemustena välja toodud bussijaamad asuvad ka samanimeliste kolhooside territooriumidel. Selleks kasutasin bussijaamade tabelis toodud koordinaate ja kontrollisin veebipõhise kaardirakenduse Google Maps (Google, 2020) ning põllumajandusettevõtteid kirjeldavate kaartide abil, kas peatused jäävad samanimelise ühismajandi territooriumile.

Majandi- ja külanimede omavaheliseks võrdlemiseks kasutasin samuti juba loodud Accessi andmebaasi. Haldusjaotuse tabelis olid erinevate asustusüksuste nimed eraldi lahtrina juba olemas, seega täiendavat tabelit vaja ei olnud. Siiski pidin asustusüksuse nimede seast kustutama asustusüksuse tüübi nimed. Näiteks „Aabra“-nimelise küla puhul oli tabelis sissekanne „Aabra küla“. Sellise nimekuju puhul ei saa majandinimedega kattuvusi otsida, sest

nende tabelis asustusüksuse tüübi nimesid ei olnud. Erisuste kõrvaldamise järel sain hakata päringut koostama.

Majandi- ja külanimede (sh ka teiste asustusüksuste nimede) omavaheliseks võrdlemiseks koostas samuti kolm erinevat päringut: perioodide 1957–1960, 1986–1989 ja 1967. aasta kohta. Päring tõi vastusena välja need majandinimed, millega identne kohanimi oli haldusjaotuse tabelis olemas ning ka maakondlik kuuluvus kattus. Kui olin esialgsed tulemused kätte saanud, otsisin vastavad külad kaardrakenduse Google Maps abil üles ning võrdlesin asustusüksuste nimesid ajaloolistel kaartidel olevate nimedega, et teada saada, kas konkreetne koht kandis sama nime ka enne Nõukogude perioodi algust. Ajalooliste kaartide otsimiseks kasutasin Rahvusarhiivi kaartide infosüsteemi (Rahvusarhiiv, 2020).

4. Tulemused ja arutelu

Selles peatükis annan ülevaate Eesti põllumajandusettevõtete nimevalikust, nimedega toimunud muudatustest ning nende kandumisest tänapäeva kohanimekihistusse. Tulemused seon aruteluga, kus esitan enda arvamused ja seisukohad toetudes teoreetilises osas välja toodud teemadele ja kirjandusele.

4.1 Majandinimede tüübid ja nendega toimunud muutused

4.1.1 Majandinimede tüübid

Kaartidelt andmete kogumisel selgus, et Eestis oli perioodil 1957–1960, 1967 ja 1986–1989 vastavalt 1024, 871 ja 313 kollektiivmajandit. Tabel 3 näitab, et perioodil 1957–1960 esines kõige enam patriootlikke majandinimesid, mis moodustasid 34% nimede koguhulgast. Kohanimed, isikunimed, abstraktsed ja rahvusromantilised nimed moodustasid tervikust vastavalt 25, 17, 14 ja 9%.

Võrreldes omavahel 1957.–1960. ja 1967. aastat, võib näha, et suurim muutus toimus patriootlike ja kohanimepõhiste majanditega: viimaste osakaal tõusis 25%-lt 35%-le, samal ajal vähenes patriootlike nimede arv 5% võrra. Märkimisväärne on ka kohanimepõhiste majandite hulga kasv absoluutarvudes vaatamata sellele, et kõigi majandite arv vähenes vaatlusalusel perioodil 153 ehk 15% võrra. 1–2% võrra vähenes ka rahvusromantiliste, abstraktsete ja isikunimede osakaal majandinimede hulgas.

Tabel 3. Majandinimede jagunemine kategooriate järgi ja toimunud muutused vaatlusalusel perioodil.

Aasta	1957–1960		1967		1986–1989	
Kategooria	Majandeid	Osakaal	Majandeid	Osakaal	Majandeid	Osakaal
Isikunimi	179	17%	129	15%	28	9%
Patriootlik	349	34%	250	29%	22	7%
Kohanimi	259	25%	306	35%	234	75%
Rahvusromantiline	90	9%	77	9%	12	4%
Abstraktne	147	14%	110	13%	17	5%
Kokku:	1024	100%	871	100%	313	100%

Kui võrrelda omavahel 1967. ja 1980. aastaid, siis on kõige suurem muutus toimunud kohanimede järgi nimetatud majanditega: nende osakaal on tõusnud 35-lt 75%-ni. Absoluutarvudes on selliseid majandeid 1980. aastatel küll vähem kui 1967. aastal, kuid see on

mõistetav arvestades asjaolu, et kogu ühismajandite hulk vähenes sel perioodil 558 võrra ehk 64%. Vaadates ülejäänud majandinimetüüpide osa tervikus, võib näha, et kõigi nende osakaal on vähenenud. Enim vähenes 1967. ja 1980. aastate võrdluses patriootlike majandinimede osakaal 29-lt 7%-ni. Rahvusromantiliste, abstraktsete ja isikunimede kasutamine majandinimedes vähenes võrreldes 1967. aastaga vastavalt 5, 8 ja 6%.

Kogu vaadeldava perioodi lõikes 1957. aastast 1980. aastateni on suurim muutus toimunud kohanimedel põhinevate majandinimede osas: nende kasutamine tõusis 25%-lt 75%-ni. Patriootlike, rahvusromantiliste, abstraktsete ja isikunimede osakaal vähenes kogu perioodi jooksul. Erandina võib välja tuua rahvusromantilised majandinimed, mis moodustasid nii 1957–1960 kui ka 1967. aastal tervikust 9%, kuid absoluutarvudes toimus sel perioodil siiski langus: 90-lt 77-ni. Enim vähenes patriootlike nimede osa: 34%-lt 7%-ni. Rahvusromantiliste, abstraktsete ja isikunimede kasutuse harvenemine jäi 5–9% piiridesse.

Omapärane näide nimemuutustest on Paide rajooni kolhoos Majak. Esialgu tekkis kahtlus, et Majak võib viidata eestlasest kommunistile Richard Majakule (1898–1984), kuid selgus, et nime taga on siiski midagi muud. 1949. aastal loodud kolhoos oli oma nime saanud just majaka järgi, kuna üks kolhoosi loojatest oli varem meremees olnud. Nimena sümboliseeris Majak seega siiski majakat kui suunanäitajat ja eeskuju (Müls, 2020). Majandi nimi säilis kuni 1988. aastani, mil ümbernimetamise (mitte liitumise) teel sai kolhoosi uueks nimeks „Järva“ (*ibid.*). Seega oli nimemuutuse taga tõenäoliselt soov loobuda russitsismist ja asendada venepärane nimi (vn. k. *маяк* - majakas) millegi eestipärasemaga. Võimalik, et seoses laulva revolutsiooniga esines aastatel 1988–1989 veel teisigi venepäraste nimede muutmisi.

Üldine suundumus majandinimede muutumises vaadeldaval perioodil oli toponüümidel põhinevate nimede osakaalu oluline suurenemine, kusjuures tähelepanuväärseim kasv tuli just patriootlike nimede arvelt. Kas sellist laadi muutus ka midagi üldiselt ühiskondliku olukorra või mõtteviisi kohta ütleb, võib siiski vaid oletada. On ka võimalik, et uus võim on aja jooksul end kinnistanud ning seetõttu ei püüta enam nii aktiivselt kohanimede muutmise abil oma legitiimust suurendada (Gill, 2005). Kindlalt võib aga väita, et majandinimede varamu on vaadeldaval perioodil muutunud oluliselt vähem poliitiliselt laetuks nii patriootlike kui ka kommunistliku taustaga isikunimede osakaalu vähenemise tõttu.

4.1.2 Erinevate nimetüüpide esinemissagedus kolhoosides ja sovhoosides

Erinevate nimetüüpide esinemist sovhoosides ehk riiklikes majandites kirjeldab tabel 4. Tabelit vaadates selgub, et sovhooside nimed põhinesid valdavalt toponüümidel kõigil vaatlusalustel

perioodidel. Riiklike majandite arv kasvas perioodi 1957–1960 ja 1967. aasta võrdluses, kuid 1967. aasta ja 1986–1989 perioodi võrdluses vähenes. Sovhooside osakaal kõigi majandite hulgas siiski kasvas kogu perioodi jooksul kokku 33% võrra.

Tabel 4. Sovhooside erinevad nimetüübid ja osakaal majandite koguhulgas.

Nimetüüp	Esinemissagedus					
	1957-1960		1967		1986/1989	
Isikunimi	3	2%	6	4%	5	4%
Patriootiline	2	2%	3	2%	2	1%
Abstraktne	3	2%	5	3%	3	2%
Kohanimi	117	93%	156	91%	130	93%
Rahvusromantiline	1	1%	1	1%	0	0%
Kokku	126	100%	171	100%	140	100%
Sovhooside osakaal	12%		20%		45%	

Erinevate nimetüüpide esinemist kolhoosides kirjeldab tabel 5. Tabelit vaadates on näha, et esimesel vaatlusalusel perioodil on levinuimaks nimetüübiks patriootilised ja isikunimed, teiseks perioodiks ehk 1967. aastaks on nende osakaal veidi vähenenud, kuid mitte oluliselt. 1967. aastal on ühtlasi märgata ka toponüümipõhiste majandinimede osatähtsuse 5% suurust kasvu. Suuremad muutused nimevaramus on toimunud 1980. aastateks, mil patriootiliste nimede osatähtsus on eelneva perioodiga võrreldes 23% võrra vähenenud ning toponüümidel põhinevate kolhooside osatähtsus on kasvanud 39% võrra, kuid arv 46 võrra vähenenud. Ülejäänud nimetüüpide muutused jäävad alla 10%. Olulise muutusena võib veel välja tuua kolhooside arvu ja osakaalu vähenemise kogu uuritava perioodi lõikes.

Tabel 5. Kolhooside erinevad nimetüübid ja osakaal majandite koguhulgas.

Nimetüüp	Esinemissagedus					
	1957-1960		1967		1986/1989	
Isikunimi	175	19%	122	17%	23	13%
Patriootiline	347	39%	247	35%	20	12%
Abstraktne	144	16%	105	15%	14	8%
Kohanimi	143	16%	150	21%	104	60%
Rahvusromantiline	89	10%	76	11%	12	7%
Kokku	898	100%	700	100%	173	100%
Kolhooside osakaal	88%		80%		55%	

Kolhooside ja sovhooside nimetüüpide suurim erinevus seisneb selles, et sovhooside nimed põhinesid alates kogu uuritava perioodi algusest üle 90% ulatuses kohanimedel, kuid kolhooside puhul toimus toponüümidel põhinevate nimede valdavaks saamine järkjärguliselt. Sovhooside nimede kohanimepõhisust võib selgitada sellega, et kollektiviseerimisel nimetati

riigimõisad ümber sovhoosideks (vt. Kaubi, 2020), mistõttu said need endale toponüümidel põhinevad mõisate nimed. Seega oli toponüümidel põhinevate nimedega sovhoose juba uuritava perioodi alguses suhtarvudes võrdlemisi palju.

1955. aastal alustati aga majanduslikult nõrgemate kolhooside liitmisega sovhooside koosseisu ja kolhooside sovhoosideks liitmine võeti üldiseks riiklikuks eesmärgiks (vt. Kaubi, 2020; Sirendi, 2007). Kuna riigimajandid kandsid suures osas toponüümidel põhinevaid nimesid ja neile liideti sovhooside territooriume juurde (kolhoosi sovhoosiga liitmisel jäi valdavalt kasutusse sovhoosi nimi: vt. lisa 1), siis on ka loomulik, et toponüümidel põhinevate nimede osakaal majandite koguhulgas kasvas. Seega eelneva arutelu põhjal võiks üks kohanimepõhiste majandite osatähtsuse kasvu põhjuseid olla kolhooside sovhoosidega liitmine ning viimase nime kasutusse jäämine.

4.2 Isikunimede esinemine majandinimedes

Lisaks majandinimede muutustele uurisin täpsemalt ka isikunimede esinemist majandinimedes: milliseid nimesid kõige enam kasutati ning kuidas nende kasutamine vaadeldava perioodi jooksul muutus. Tabelis 6 on välja toodud kõik isikunimed, mille järgi majandeid oli nimetatud, nende esinemissagedused ja osakaal isikute järgi nimetatud ühismajandite koguhulgas.

Perioodil 1957–1960 kandsid 178 majandit kokku 40 erineva isiku nime. Enim majandeid oli nimetatud Kalinini⁸ järgi: kokku 20 ehk 11% koguhulgast. Esinemissageduselt teine oli Lenini nimi, mida oli kasutatud 19 korda (11%), kolmandat kohta jagavad Kirov, Stalin ja Kingissepp 16 korraga (9%). Koidula nime kandis 12 majandit (7%) ning Mitšurini⁹ oma 11 (6%). Ülejäänud nimesid olid kasutatud vähem kui kümnel korral.

1967. aastal oli 129 isikunimelist majandit, mis kandsid 35 erinevat nime. Sellel perioodil oli kõige enam Lenini nimelisi majandeid (17), järgnesid Kalinin ja Kingissepp 15 korraga ja Kirov 13-ga. Stalini nime kasutus langes eelneva perioodiga võrreldes 11 ehk 69% võrra, teiste varasemalt laiemat kasutust leidnud nimede osakaal valdavalt tõusis. Koidula ja Mitšurini nimeliste majandite arv küll langes, kuid osakaal jäi samaks.

⁸ Mihhail Kalinin (1875–1946). NSVL-i riigitegelane ja formaalne riigipea 1919–1946. Kalinini mälestuseks on tänaseni säilinud Kaliningradi linn. Kalinini nime kandis 1950. aastatest kuni 1990. aastani Tallinnas paiknev Kopli tänav ning üks Tallinna 4 linnarajoonist.

⁹ Ivan Mitšurin (1855–1935). Vene sordiaretaja, kelle töid Nõukogude liidus propageeriti. Lisaks ühismajanditele kandsid tema nime 1989. aastani ka mitmete Eesti linnade tänavad.

Tabel 6. Isikunimelised majandid ja erinevate nimede esinemissagedus.

Nimi	Eluaastad	1957–1960		1967		1986–1989	
		Hulk	Osakaal	Hulk	Osakaal	Hulk	Osakaal
M. I. Kalinin	1875–1946	20	11%	15	12%	-	-
V. I. Lenin	1870–1924	19	11%	17	13%	8	29%
S. M. Kirov	1886–1934	16	9%	13	10%	4	14%
J. V. Stalin	1878–1953	16	9%	5	4%	-	-
V. E. Kingissepp	1888–1922	16	9%	15	12%	2	7%
L. Koidula	1843–1886	12	7%	9	7%	1	4%
I. V. Mitšurin	1855–1935	11	6%	8	6%	1	4%
K. H. Marx	1818–1883	6	3%	4	3%	-	-
A. A. Ždanov	1896–1948	6	3%	4	3%	-	-
M. M. Gorki	1868–1936	5	3%	6	5%	-	-
V. M. Molotov	1890–1986	5	3%	-	-	-	-
V. R. Viljams	1886–1944	5	3%	4	3%	-	-
J. Lauristin	1899–1941	4	2%	3	2%	1	4%
E. Vilde	1865–1933	3	2%	2	2%	2	7%
C. R. Jakobson	1841–1882	3	2%	1	1%	-	-
K. J. Vorošilov	1881–1969	3	2%	1	1%	-	-
A. H. Tammsaare	1878–1940	2	1%	2	2%	1	4%
A. V. Suvorov	1730–1800	2	1%	1	1%	-	-
A. Matrossov	1924–1943	2	1%	-	-	-	-
T. D. Lössenko	1898–1976	2	1%	-	-	-	-
M. Härma	1864–1941	1	1%	1	1%	1	4%
F. R. Kreutzwald	1803–1882	1	1%	2	2%	-	-
C. R. Darwin	1809–1882	1	1%	1	1%	-	-
A. S. Puškin	1799–1837	1	1%	1	1%	-	-
F. E. Dzeržinski	1877–1926	1	1%	1	1%	-	-
J. Tomp	1894–1924	1	1%	1	1%	-	-
P. S. Nahhimov	1802–1855	1	1%	1	1%	-	-
A. Sommerling	1898–1924	1	1%	1	1%	1	4%
V. I. Tšapajev	1887–1919	1	1%	1	1%	-	-
G. M. Malenkov	1902–1988	1	1%	-	-	-	-
H. Heidemann	1896–1925	1	1%	1	1%	-	-
M. Lillevere	1903–1949	1	1%	1	1%	1	4%
E. Umal	?	1	1%	-	-	-	-
V. Sassi	1899–1941	1	1%	1	1%	-	-
J. J. Ljahhov	1922–1944	1	1%	1	1%	1	4%
J. Vares	1890–1946	1	1%	1	1%	-	-
M. Sibul	?–1947	1	1%	1	1%	-	-
H. Vall	1930–1950	1	1%	-	-	-	-
J. M. Sverdlov	1885–1919	1	1%	1	1%	1	4%
R. Pälson	1900–1924	1	1%	1	1%	1	4%
J. A. Gagarin	1934–1968	-	-	1	1%	1	4%
L. Pärn	1903–1974	-	-	-	-	1	4%
Kokku:		178		129		28	

1980. aastateks langes isikunimeliste majandite hulk 28ni. Kasutati 16 erinevat nime, millest levinuimad olid Lenin, Kirov, Kingissepp ja Vilde, kelle nimesid oli kasutatud vastavalt 8, 4, 2 ja 2 korda, kõiki ülejäänuid oli kasutatud ühel korral. Varasemalt enim kasutust leidnud nimed Kalinin ja Stalin olid 1980. aastateks majandinimede hulgast kadunud.

Vaatlusalust perioodi üldiselt iseloomustav trend on see, et isikunimeliste majandite arv langes järjepidevalt. Suurima muutusena kerkib esile Stalini nime kasutamine: 1967. aastaks oli temanimeliste kolhooside hulk vähenenud 5% võrra, samas kui teiste eelneval perioodil üle 10 korra kasutatud nimede osakaal tervikus tõusis või jäi samaks. Stalini nime kasutuse vähenemist võib selgitada tema kuritegude hukkamõistuga 1956. aastal, mis tõi endaga kaasa ka tema isikukultuse järkjärgulise vähenemise kogu Nõukogude Liidus (Jones, 2013), mis väljendus ka toponüümika muutumises.

Ka rahvusvaheliselt tuntud kommunistide nimede esinemissagedus majandinimedes ei pruugi näidata konkreetsete isikute populaarsust rahva seas. Sirendi (2007) järgi lubati parteijuhtide nimesid kasutada vaid kindlal hulgal, nii et isegi kui pakuti välja Lenin või Stalin, tuli leppida mõne kohaliku kangelase nimega. Nii ei saa ilma igasse konkreetsetesse juhtumisse süvenemata nime populaarsuse või ebapopulaarsuse kohta midagi kindlat väita. Kui selles kontekstis uuesti Stalini-nimelistele majanditele mõelda, siis tema nime kasutuse oluliselt kiirem vähenemine annab alust arvata, et muutuste taga on midagi muud kui pelgalt sujuv üleminek. Nagu eelnevalt mainitud, siis seda oletust toetavad ka ajaloolised allikad.

Lisaks rahvusvaheliselt tuntud nimedele kasutati majandinimedes ka kohalike kommunistide nimesid, kelle hulgast levinuimad olid Kingissepp ja Lauristin. Johannes Lauristin oli kommunist ja poliitik, kes valiti 1923. aastal riigikokku, 1940–1941 Eesti NSV esimene valitsusjuht (Liivik, 2009). Mitmed majandid on Eestist pärit kommunistide järgi nime saanud mälestuse säilitamise eesmärgil: Tomp¹⁰, Sommerling¹¹, Lillevere¹² ja (Partorg) Sibul¹³, kes kõik hukati Eesti Vabariigi võimude või metsavendade poolt.

¹⁰ Jaan Tomp (1894–1924). Eesti poliitik, riigikogu liige ja kommunist. Mõisteti kohtus väljakutsuva käitumise eest surma ning hukati 14. novembril 1924.

¹¹ Arnold Sommerling (1898–1924). Eesti kommunist. Hukkus pärast 1924. aasta mässu korraldamist tulevahetuses politseiga.

¹² Martin Lillevere (1903–1949). Nõukogude aktivist, tapeti 1949. aastal metsavendade poolt.

¹³ Mihhail Sibul (?–1947) oli Lasva valla partorg, hukati metsavendade poolt.

Leidub ka selliseid nimesid, mida 1957–1960 perioodil ei kohta, kuid on hiljem toponüümides kasutust leidnud. Need on J. Gagarinini¹⁴ nimeline nädissovhoos Viljandi rajoonis ja L. Pärna¹⁵ nimeline kolhoos Rakvere rajoonis. Gagarini nimeline sovhoos oli Viljandi rajoonis olemas juba enne tema surma, kuid Pärna kolhoos sai oma nime pärast Lembit Pärna surma tema mälestuseks. L. Pärna nimelise sovhoosi keskuses, Vohnjas, elasid enne Venemaale rändamist tema sugulased.

Tabelit 6 vaadates siiski selgub, et Gagarini ja Pärna nimelised majandid olid pigem erandid, sest kogu vaatlusaluse perioodi kaartidel üldjuhul uusi isikunimesid majandinimede hulka juurde ei tekkinud. Üldine trend oli kolhooside ja sovhooside arvu vähenemise ning kohanimedel põhinevate majandinimede suhtarvu suurendamise suunas, mis kokkuvõttes toob endaga kaasa erinevate isikunimede esinemise vähenemise.

Rahvuslike nimede esinemissagedust kirjeldab tabel 7. Rahvuslikest isikunimedest oli perioodil 1957–1960 kasutusel kuus erinevat nime, mille järgi tunti 22 erinevat majandit. Kõigist isikunimelistest majanditest olid seega rahvuslikud 8%. Kõige laiemas kasutuses oli Koidula, kelle järgi nimetati 12 ehk 55% rahvusliku isikunimega majanditest. Järgnesid Vilde ja Jakobson, kelle järgi oli nime saanud kolm majandit, Tammsaare kahe ning Kreutzwald ühe majandiga.

Tabel 7. Rahvuslikke nimesid kandnud ühismajandid.

Nimi	Esinemissagedus					
	1957–1960		1967		1986–1989	
Koidula	12	55%	9	53%	1	20%
Vilde	3	14%	2	12%	2	40%
Jakobson	3	14%	1	6%	-	-
Tammsaare	2	9%	2	12%	1	20%
Härma	1	5%	1	6%	1	20%
Kreutzwald	1	5%	2	12%	-	-
Kokku:	22	100%	17	100%	5	100%

¹⁴ Juri Gagarin (1934–1968). Nõukogude kosmonaut, kes sooritas 1961. aastal maailma esimese kosmoselennu. Õppis Moskvas lennuväe akadeemias, hukkus treeninglennu käigus.

¹⁵ Lembit Pärn (1903–1974). Venemaale rännanud eestlaste järeltulija, Punaarmee kindralleitnant. Lisaks L. Pärna nimelisele kolhoosile on tema auks Eestis mitu monumenti püstitatud ja kuni 1990. aastani kandis tema nime Tallinna 42. keskkool.

1967. aastaks langes rahvuslike isikute nimeliste majandite arv 17ni (13% kõigist isikunimelistest majanditest). Koidula nime kandvate majandite arv oli vähenenud üheksani, kuid jäi siiski 53% juurde. Teiste rahvuslike nimede kastus valdavalt vähenes 1–2 võrra või jäi samale tasemele. Erandina saab siin välja tuua Kreutzwaldi, kelle nime kandis 1957–1960 perioodi ühe asemel nüüd kaks majandit. 1980. aastateks oli rahvuslike isikute järgi nimetatud ühismajandeid alles jäänud viis: kaks neist Vilde, ülejäänud Koidula, Tammsaare ja Härma nimelised. Jakobsoni ja Kreutzwaldi majandeid selleks perioodiks säilinud ei olnud. Kõigist isikunimelistest majanditest olid sel perioodil rahvuslikud 18%.

Kokkuvõtvalt langes isikunimeliste majandite arv kogu vaatlusaluse perioodi lõikes. Siiski on tähelepanuväärne see, et isikunimede osas olid pigem püsivamad kohalikku päritolu nimed ning rahvusvaheliselt tuntud kommunistide nimesid jäi kas vähemaks või kadusid need sootuks. Näiteks 1957–1960 enim kasutatud nimi, Kalinin, oli 1980. aastateks majandinimede hulgast sootuks kadunud, kuid paljud kohalikud nimed nagu Kingissepp, Koidula, Lauristin, Vilde jt. jäid püsima. Kuigi üldiselt oli tendents isikunimede kasutuse vähenemise suunas, kasvas rahvuslike nimede osakaal nende seas igal vaadeldaval perioodil.

4.3 Nõukogude toponüümika tänapäeva Eesti kohanimeses

4.3.1 Majandinimed tänapäeva Eesti bussijaamade nimeses

Majandinimede jõudmist tänapäeva Eesti kohanimesse uurisin võrreldes majandinimesid Eesti bussipeatuste nimedega seades tingimuseks, et samanimelise peatuse ja ühismajandi haldusüksus (minu uuringu puhul maakond) peab olema sama. Endiste kolhooside ja sovhoosidega identseid nimesid kandvad bussipeatused on toodud tabelis 8. Tänaseni säilinud nimesid vaadates võib täheldada, et need on valdavalt rahvusromantilist laadi või siis neutraalsed ning esmapilgul pole põhjust neid Nõukogude võimu perioodiga seostada. Sellised toponüümid on Czepczynski (2009) järgi osa Eesti jäänukmaastikest.

Nagu on näha tabelist 8, kannab majandi nime kokku 11 bussipeatust üle Eesti, neist kolm asuvad Viljandimaal. Lisaks nendele bussipeatustele andis päring tulemuseks veel neli vastust, millest kaks, Maleva ja Kungla peatused Saaremaal, said oma nimed 1920. aastatel sinna rajatud asulate järgi (Kohanimeraamat, 2020). Ülejäänud kaks olid erinevates kohtades asuvad Kungla-nimelised bussipeatused Harjumaal, kuid nende bussipeatuste läheduses sellise nimega kolhoosi alates 1957. aastat pole olnud, mistõttu ei kaasanud ma neid ka siia tabelisse. Kuna

1949. aasta oktoobris oli kolhoose umbes 3000 (vt. Taagepera, 1979) ja 1950. aasta lõpuks jäi neist alles vaid tuhatkond (vt. Sirendi, 2007), siis on võimalik, et need bussipeatused said oma nimed varasemate kolhooside järgi. See tundub siiski vähetõenäoline, sest administratiivsed muutused toimusid sel perioodil kiiresti, mistõttu on võimalus, et majandinimi ümbritsevasse toponüümikasse oma jälje jätta jõudis, ka oluliselt väiksem. Lisaks sellele polnud 1950. aastate alguses ilmselt ka bussipeatusi.

Tabel 8. Majandinimesid kandvad bussipeatused tänapäeva Eestis.

Bussipeatus	Maakond	Majandi nimi		
		1957–1960	1967	1986–1989
Edu	Jõgeva	Edu	Edu	Saduküla
Hiie	Ida-Viru	Hiie	Hiie	Lüganuse
Kalevipoeg	Pärnu	Kalevipoeg	Kalevipoeg	Vändra
Kalju	Viljandi	Kalju	Kalju	Kalju
Kungla	Tartu	Kungla	Kungla	Sootaga
Laine	Pärnu	Laine	Laine	Varbla
Lembitu	Pärnu	Lembitu	Lanksaare	Tali
Tasuja	Viljandi	Tasuja	Tasuja	Abja
Tasuja	Harju	Tasuja	Tasuja	Kungla
Vambola	Viljandi	Vambola	Vambola	Vambola
Veski	Põlva	Rahva Jõud	Veski	Maaritsa

Tabelis 7 väljatoodud bussipeatustest on kajastatud Viljandimaal, Tarvastu valla Soe külas asuva Vambola lugu. Kunagine Vambola ühismajandi juht tegi 2008. aastal ettepaneku nimetada küla Vambolaks, sest Soe nimelisi külasid olevat Eestis mitmeid ning see tekitavat omajagu segadust (Kukk, 2008). Viljandimaa muinsuskaitse ühenduse toonane juht osutab aga tõsiasjale, et Vambola-nimelist asulat pole sellel alal kunagi olnud ning nimevahetus oleks tema arvates seetõttu „kolhoosikorra heroiseerimine“ (*ibid.*).

Aastal 2020 on küla nimeks endiselt Soe, kuid möödunud kolhoosiaegu meenutavad Vambola bussipeatus, sellest mõnesaja meetri kaugusel asuv Vambola lasteaed ja naaberkülas Tarvastus e-krediidiinfo portaali¹⁶ andmetel piimakarjakasvatusega tegelev ettevõtte Vambola OÜ. Vambola kolhoos ja Soe küla on hea näide sellest, kuidas Nõukogude ajast pärinev toponüümika siiani Eestis kasutust leiab ning ka kohalikul tasandil kõneainet pakub.

¹⁶ Creditinfo Eesti AS (2020). Vambola OÜ. Vaadatud 20.05.2020 <https://www.e-krediidiinfo.ee/10052498-VAMBOLA%20O%C3%9C>

Majandinimede siirdumist ärinimedeks esineb mujalgi, näiteks asus Paide rajoonis kolhoos Estonia, mille alusel moodustati tänaseni tegutsev põllumajandusettevõtte OÜ Estonia

4.3.1 Majandinimed tänapäeva Eesti haldusüksuste nimedes

Lisaks majandinimede bussipeatuste nimistu võrdlemisele otsisin kattuvusi ka kollektiivmajandite ja erinevate haldusüksuste nimede osas. Üksused, mille nimed ühtivad majandinimedega, on välja toodud tabelis 9. Ühtlasi selgus, et haldusüksustest kattusid kolhooside ja sovhooside nimedega vaid külade nimed ning kõik tabelis toodud külad kandsid sama nime juba enne 1940. aastat. Valjala vallas asuv Kungla küla tekitas kahtlusi, sest kandis kaardil „Saaremaa“ (1939) nime Võhksa. Eesti kohanimeraamatu (2020) andmetel oli seal Kungla küla siiski juba varasemalt olemas ning ka rahvasuus kasutusel. Seega on külade nimed olnud aluseks majandite nimedele, mitte vastupidi.

Tabel 9. Kattuvate nimedega külad ja majandid.

Küla nimi	Vald	Maakond	Majandi nimi		
			1957–1960	1967	1986–1989
Kungla	Valjala	Saare	Kungla	Kungla	Kungla
Koidula	Lääne-Saare	Saare	Koidula	Koidula	Koidula
Kungla	Lääne-Saare	Saare	Kungla	Kungla	Kungla
Maleva	Lääne-Saare	Saare	Maleva	Maleva	Maleva
Võidu	Häädemeeste	Pärnu	Võidu	Võidu	Võidu

Kokku võib päringute tulemustena öelda, et tänapäeva Eesti toponüümikasse on jõudnud 11 nime, mis tõenäoliselt pärinevad ühismajandite nimede kihistust. Kõik need nimed on säilinud bussijaamade nimedena. Selles alapeatükis väljatoodud toponüümide puhul on valdavalt tegu rahvusromantiliste või neutraalsete nimedega, mis on ilmselt ka nende säilimisele kaasa aidanud, sest ilma asjasse süvenemata on seost Nõukogude võimu perioodiga raske näha.

Lisaks eelpool mainituile on Eesti toponüümikas säilinud ka vähemalt üks kommunistist isiku nimel põhinenud majandinimi. Põltsamaa külanõukogus asus kuni uuritava perioodi lõpuni (1989. aasta) Lillevere kolhoos, mis oli oma nime saanud 1949. aastal metsavendade poolt tapetud Nõukogude aktivisti Martin Lillevere järgi. Tänaseni kannab Lillevere nime üks Põltsamaa piirkond, mis jääb Tallinn–Tartu maantee ja Sõpruse pargi lähistele. Põltsamaal koolis käinuna tean, et see nimi on tänaseni kohalike seas aktiivses kasutuses ning nime päritolu peale ei näi keegi mõtlevat. See võib olla tingitud ka Põltsamaa ümbruse *-vere* lõpuliste toponüümide rohkusest: inimesed on sellise nimekujuga harjunud ning ei oska seda isikunimega seostada.

Nii on tänaseni ühes Eesti väikelinnas säilinud toponüüm, mis hoiab elus mälestust kunagisest nõukogude aktivistist. Nagu eelnevalt mainitud, kasutatakse seda nime aktiivselt tänaseni ka noorema põlvkonna seas, kes on kogu oma elu vabas Eestis elanud ja pole kolhoosikorda kunagi näinud. Seetõttu arvan, et isegi kui antud nimi esimesel võimalusel muudetakse, jääks see rahva seas harjumusest tõenäoliselt veel aastateks, kui mitte isegi aastakümneteks püsima. Juhuse tahtel sulandub see nimi piirkonna teiste nimede sekka lausa suurepäraselt ja mõjub seetõttu kohaliku kultuuriloo igati loomuliku osana.

5. Kokkuvõte

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli uurida kollektiivmajandite nimedega toimunud muutusi Eesti Vabariigi territooriumil ja ühismajandite nimede säilimist tänapäevases toponüümikas. Töö aluseks olid ajaloolised põllumajanduslikud kaardid perioodidest 1957–1960, 1986–1989 ja 1967, mis kujutasid kollektiivmajandite asukohta ja nimesid. Nende kaartide analüüsi tulemusena koostas tabeli, mis koondas kokku iga perioodi majandite nimed ning nendega toimunud muudatused.

Analüüsimaks erinevaid nimetüüpe, liigitasin kõik majandinimed viide kategooriasse. Liigitatud majandinimesid analüüsides selgus, et esimesel uuritaval perioodil olid levinuimad patriootlikud ja kohanimedel põhinevad majandid (kokku 51% tervikust), kuid 1980. aastateks oli enim kohanimedel põhinevaid nimesid (75%). Nimetüüpide muutuste võimalikke põhjuseid võis olla mitmeid ja midagi konkreetset ilma iga nime saamisloota öelda ei saa, kuid üldine tendents oli siiski poliitilist sõnumit kandvate nimede vähenemise ja kohanimedel põhinevate majandinimede arvu suurenemise suunas.

Ühe võimaliku põhjusena kohanimedele kasutuse suurenemise suunas tõin töös välja tolle aja riikliku eesmärgi kolhooside sovhoosidega liitmise suunas. Kuna sovhoosid kandsid üle 90% juhtudest kohanime ja kolhooside liitumisel sovhoosidega jäi kasutusse viimase nimi, siis võis see olla üks kohanimedele osatähtsuse suurenemise põhjus.

Eraldi uurisin ka isikunimepõhiseid majandinimesid ning seda, millise taustaga inimeste nimesid kasutati. Valdavaks olid kogu vaatlusaluse perioodi jooksul nii rahvusvaheliselt tuntud kui ka kohalike kommunistide nimed, vähemal määral esines ka rahvusliku taustaga nimesid, milledest enim leidis kasutust Koidula. Üldiselt olid kohalikku päritolu nimed püsivamad kui rahvusvaheliselt tuntumad ning seetõttu suurenes aja jooksul ka rahvusromantiliste nimede osakaal isikunimeliste majandite seas 8%-lt vaatlusaluse perioodi alguses 18%-ni 1980. aastatel.

Töös uurisin ka kollektiivmajandite nimede kandumist tänapäeva Eesti kohanimedesse. Selleks võrdlesin enda koostatud majandinimede tabelit nii bussijaamade kui ka asustusüksuste nimedega. Tulemusena selgus, et kolhooside nimesid kannab kokku 11 bussipeatust üle Eesti.

Lisaks eelnevalt väljatoodule selgus, et üks Põltsamaa linna piirkond on saanud oma nime seal kunagi asunud Lillevere kolhoosi järgi. Lillevere kolhoos aga sai oma nime kohaliku kommunisti Martin Lillevere järgi, kes 1949. aastal tapeti. Seega tuntakse tänaseni ühe väikese

Kesk-Eesti linna osa mõneti üllatuslikult kunagise kommunisti järgi. Osaliselt on see ka mõistetav, sest Lillevere ei ärata nimena Põltsamaa ümbruses erilist tähelepanu, kuna sealses piirkonnas on *-vere* lõpuga kohanimed väga levinud ning inimeste teadvuses omal kohal.

Kokkuvõtvalt selgus, et ühismajandite nimed muutusid uuritava perioodil 1950. aastate teisest poolest kuni 1980. teise pooleni rohkem kohanimedel põhinevaiks ning vähem poliitilisteks. Kollektiivmajandite nimesid esineb tänapäeva kohanimedele kihistus üsna vähe, kuid mõningaid näiteid nagu Kungla küla Saaremaal ja Lillevere piirkond Põltsamaal siiski leidis.

Collective farms' names in Estonian Soviet Socialist Republic

Ats Remmelg

Summary

The aim of this Bachelor thesis was to investigate changes in collective farms' names in Estonia and the transfer of said names to modern toponymy. This research was based on historical maps depicting agricultural enterprises in Soviet Estonia, which I used to assemble a table describing names of collective farms and how these names changed between the three investigated periods.

In order to analyze different toponym types I divided all the names in five categories: patriotic, individual's name based, place name based, national-romantic and abstract names. It appeared, that during the first investigated period in late 1950s the most common names were patriotic and place name based (51% of all farm names), but by 1980s 75% of all names were based on place names. There are several possible explanations for this, but without knowing the story behind each name and naming one can't say anything certain. The general tendency, however, was toward the decrease of political names and the increase of toponymy-based names.

One of the reasons behind the increase of toponymy-based farm names could be state's policy towards merging kolkhozes with sovkhoses during the Soviet era. As over 90% of sovkhos names were based on place names and when a kolkhoz and sovkhos merged, the name of latter was usually preserved. Therefore this policy of joining collective farms could be behind the general increase of toponymy-based names.

Farm names based on individuals' names were also investigated while keeping in mind the background of each person behind the name. Most commonly used names throughout the investigated period were those of internationally known and local communists, local nationalistic names were used to a lesser extent. The general rule was that names of local heritage, whether nationalists or communists, were more persistent through time whereas the use of international names tended to decrease with some names disappearing altogether.

Collective farms' names transfer to modern toponymy was investigated using the database of kolkhoz and sovkhos names that I had previously created by comparing it to the databases of bus stop names and settlements. As a result I found that 11 bus stops around Estonia bear the name of former kolkhozes.

In addition I found that an area in a small town called Põltsamaa is still known by the name Lillevere. This name comes from a nearby kolkhoz, that was named after a local communist, Martin Lillevere who was killed by Estonian guerillas in 1949. This name is still in active use by local community that has possibly never pondered on the history of this name. Moreover, place names ending in *-vere* are very common around Põltsamaa, which gives even less of a reason to question the name and its origins.

In conclusion I found that collective farms' names transitioned to being less political and more toponymy-based during the investigated period from 1950s to 1980s. Former kolkhoz and sovkhov names are not very common among the place names of modern Estonia, but some, like Vambola bus stop in Viljandimaa and Lillevere area in Põltsamaa still persist as silent reminders of a bygone era.

Tänuavaldused

Tänan oma juhendajat Taavi Paed väga paeluva teema eest, sest minu kui autori jaoks oli selle töö jaoks materjali kogumine ja töö kirjutamine äärmiselt põnev ja huvitav. Tänan teda ka asjatundliku juhendamise ning abi eest kasulike allikate leidmisel.

Kasutatud kirjandus

Belkin, M. (2017). Kolhoosiaeg saab läbi. *Äripäev*. Vaadatud 21.05.2020 <https://www.aripaev.ee/uudised/2017/04/11/kolhoosiaeg-saab-labi>

Bursa, G. R. F. (1985). Political Changes of Names of Soviet Towns. *The Slavonic and East European Review*, 63:2, 161–193.

Caldwell, N. (1944). Place Names and Place Name Study. *The Arkansas Historical Quarterly*, 3:1, 28–36.

Czepczynski, M. (2008). *Cultural Landscapes of Post-Socialist Cities: Representation of Powers and Needs*, Ashgate: Aldershot.

Davies, S., Harris, J. (2014). *In Stalin's World: Dictating the Soviet Order*. Yale University Press.

DIGAR (2020). Digitaalarhiiv. Vaadatud 20.04.2020 <https://www.digar.ee/arhiiv>

Eesti Entsüklopeedia 12 (2003). Jüriöö ülestõus. Vaadatud 13.05.2020 http://entsyklopeedia.ee/artikkel/j%C3%BCri%C3%B6%C3%B6_%C3%BClest%C3%B5us2

Gill, G. (2005), Changing Symbols: The Renovation of Moscow Place Names. *The Russian Review*, 64: 480–503. DOI:10.1111/j.1467-9434.2005.00371.x

Horsman, S. (2006). The politics of toponyms in the Pamir mountains. *Area*, 38:3, 279–291. DOI: 10.1111/j.1475-4762.2006.00697.x

Jones, P. (2013). *Myth, Memory, Trauma: Rethinking the Stalinist Past in the Soviet Union, 1953–70*. London: Yale University Press. Vaadatud 16.05.2020 www.jstor.org/stable/j.ctt5vkvn.5

Kallasmaa, M. (2016). Kohanimede uurimine ja „Eesti kohanimeraamat“. *Oma Keel* 2016:2, 100–108. http://www.emakeeleselts.ee/omakeel/2016_2/OK-2-2016_14.pdf

Kann, T. (2009). Kamali külas mäletatakse veel vaevalt Jüriööd. *Pärnu Postimees*. Vaadatud 13.05.2020 <https://parnu.postimees.ee/144186/kamali-kulas-maletatakse-veel-vaevalt-juriood>

Kaspealu, A. (1985). *Jooni põllumajanduse arengust. Kingissepa rajoonis*. V. Tarmisto (Toim.), lk 19–27. Tallinn.

- Kaubi, J. (2020). Põllumajandus. *Okupatsioonide Muuseumi kodulehekülg*. Vaadatud 13.05.2020 <http://okupatsioon.ee/ru/component/content/article/13-pollumajandus>
- Kohanimeraamat (2020). Vaadatud 24.05.2020 <https://www.eki.ee/dict/knr/>
- Kohanimeseadus (2003). Vaadatud 20.05.2020 <https://www.riigiteataja.ee/akt/733937>
- Kukk, J. E. (2008). Külahvas valib kahe nime vahel. *Sakala*. Vaadatud 20.05.2020 <https://sakala.postimees.ee/37711/kularahvas-valib-kahe-nime-vahel>
- Light, D., Young, C. (2014). Habit, Memory, and the Persistence of Socialist-Era Street Names in Postsocialist Bucharest, Romania. *Annals of the Association of American Geographers*, 104:3, lk 668–685.
- Liivik, O. (2009). Lauristin, Johannes. *Estonica. Entsüklopeedia Eestist*. Vaadatud 20.05.2020 http://www.estonica.org/et/Lauristin,_Johannes/
- Maanteeamet (2020). Ühistranspordi infosüsteem. Vaadatud 20.05.2020 <https://www.mnt.ee/et/uhistransport/uhistranspordi-infosusteem>
- Mertelsmann, O. (2009). Ühismajandid. *Estonica. Entsüklopeedia Eestist*. Vaadatud 13.05.2020 <http://www.estonica.org/et/%C3%9Chismajandid/>
- Microsoft (2018). Snip & Sketch [arvutitarkvara]. Vaadatud 19.05.2020 <https://www.microsoft.com/en-gd/p/loika-ja-visanda/9mz95kl8mr0l?source=lp&activetab=pivot:overviewtab>
- MOOII Tech (2019). PhotoScape [arvutitarkvara]. Vaadatud 17.05.2020 <http://www.photoscape.org/ps/main/index.php>
- Mülts, R. (2020). Paide rajoonis asuva kolhoosi „Majak“ nime saamislugu. Kirjavahetus.
- Pae, T., Maidla, M.-J., Tammiksaar, E. (2016). Vallanimede küsimus 1930. aastate vallareformis. *Keel ja Kirjandus* 2016:10, 755–769.
- Pajusalu, K., Hennoste, T., Niit, E. Päll, P., Viikberg, J. (2018). Eesti kohanimed. *Eesti Murded ja Kohanimed*. Vaadatud 13.05.2020 http://www.emakeeleselts.ee/digiraamatud/Eesti-murded-ja-kohanimed_kolmas-trykk_2018.pdf
- Pisch, A. (2016). *The personality cult of Stalin in Soviet posters, 1929–1953: Archetypes, inventions and fabrications*. Australia: ANU Press.

- Rahi-Tamm, A. (2009). 1949. aasta märtsiküüditamine. *Estonica. Entsüklopeedia Eestist*.
Vaadatud 13.05.2020
http://www.estonica.org/et/1949_a_m%C3%A4rtsik%C3%BC%C3%BCditamine/
- Rahvusarhiiv (2020). Rahvusarhiivi kaartide infosüsteem. Vaadatud 20.05.2020
<http://www.ra.ee/kaardid/>
- Rose-Redwood, R., Alderman, D., Azaryahu, M. (2010). Geographies of toponymic inscription: new directions in critical place-name studies. *Progress In Human Geography*, 34:4, 453–470.
- Saar, A. (2002). Eesti haldusjaotuse kujunemine. *Eesti Entsüklopeedia 11*. Vaadatud 20.04.2020 http://entsyklopeedia.ee/artikkel/eesti_haldusjaotuse_kujunemine
- Saparov, A. (2017). Contested spaces: the use of place-names and symbolic landscape in the politics of identity and legitimacy in Azerbaijan. *Central Asian Survey*, 36:4, 534–554.
- Sirendi, A. (2007). Põllumajandusettevõtted. Sirendi, A. (Toim.) *Eesti Põllumajandus XX Sajandil: I osa Inimene ja Ühiskond*. (lk 182–208) Tallinn: OÜ Greif.
- Smirnov, I. (2019). Punategelaste nimedega Narva tänavaid Eesti Vabariigi sünnipäevaks ümber ei nimetata. *Põhjarannik*. Vaadatud 17.05.2020
<https://pohjarannik.postimees.ee/6526290/punategelaste-nimedega-narva-tanavaid-eesti-vabariigi-sunnipaevaks-umber-ei-nimetata>
- Statistikaamet (2020). Eesti haldus- ja asustusjaotuse klassifikaator 2016v2. Vaadatud 20.05.2020 http://metaweb.stat.ee/view_xml.htm?id=4085439&siteLanguage=et_EE
- Taagepera, R. (1979). Soviet Collectivization of Estonian Agriculture: The Taxation Phase. *Journal of Baltic Studies*, 10:3, 263–282.
- Taagepera, R. (1980). Soviet Collectivization of Estonian Agriculture: The Deportation Phase. *Soviet Studies*, 32:3, 379–397.
- Taylor, I. (1873) Names and places. Words and Places: Or Etymological Illustrations of History, Ethnology, and Geography. London: Macmillan and Co.
- Tucker, R. (1979). The Rise of Stalin's Personality Cult. *The American Historical Review*, 84:2, 347–366.

Vana, B. (2019). *Kollektiviseerimise ja dekollektiviseerimise sotsiaalmajanduslikud mõjud „Koit“ kolhoosi näitel.*

https://dspace.emu.ee/xmlui/bitstream/handle/10492/4947/Birgit_Vana_2019BA_MS_t%c3%a4istekst.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Virma, F. (2004). *Maasuhted, maakasutus ja maakorraldus Eestis*. Tartu: Eesti Põllumajandusülikool, Maamõõdu instituut.

Kasutatud kaardid

Eesti NSV Antsla rajooni põllumajanduslik kaart (1957).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.37>

Eesti NSV Elva rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.38>

Eesti NSV Jõgeva rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.42>

Eesti NSV Otepää rajooni põllumajanduslik kaart (1958).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.49>

Eesti NSV Põllumajandusettevõtted (1986). <https://www.digar.ee/arhiiv/nlib-digar:290670>

Eesti NSV Põltsamaa rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.51>

Eesti NSV Põlva rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.52>

Eesti NSV Räpina rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.56>

Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega (1957).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.35>

Eesti NSV skeem maakasutuse piiridega (1967).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=EAA.5311.58.217>

Eesti NSV Tartu rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.58>

Eesti NSV Valga rajooni põllumajanduslik kaart (1959).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.60>

Eesti NSV Vastseliina rajooni põllumajanduslik kaart (1958).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.61>

Eesti NSV Võru rajooni põllumajanduslik kaart (1960).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.T-6.5.63>

Google (2020). Google Maps. Vaadatud 20.05.2020 <https://www.google.com/maps>

Harju rajooni skemaatiline kaart (1989).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.R-10.45.8493>

Jõgeva rajooni skemaatiline kaart (1989).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.R-10.45.8500>

Paide rajooni skemaatiline kaart (1989).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.R-10.45.8519>

Põlva rajooni skemaatiline kaart (1989).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.R-10.45.8533>

Saaremaa (1939). <http://www.ra.ee/kaardid/index.php/et/map/viewImage?id=235053&page=1>

Tartu rajooni skemaatiline kaart (1989).
<https://ais.ra.ee/index.php?tyyp=2&module=202&op=21&leidandmed=ERA.R-10.45.8574>

Lisa 1

Ajalooliste kaartide põhjal koostatud tabel kollektiivmajandite nimedega. Iga nime ees on ka kood, mis tähistab nime kuuluvust konkreetsesse kategooriasse.

1957–60			1967			1986–1989		
HAAPSAHU RAJON								
3	Kolhoos "Jõud"	3	Kolhoos "Jõud"	3	Kolhoos "Jõud"			
1	Kolhoos "Koidula"							
1	M. Gorki nimeline kolhoos	1	M. Gorki nimeline kolhoos					
2	Kolhoos "Võidu"	2	Kolhoos "Võidu"	4	Nõva kolhoos			
1	Dzeržinski nim. kalurikolhoos	1	Dzeržinski nim. kalurikolhoos					
2	Kolhoos "Kommunismi tee"	2	Kolhoos "Kommunismi tee"					
1	V. I. Lenini nimeline kolhoos	1	V. I. Lenini nimeline kolhoos	1	Lenini nim. kolhoos			
1	S. M. Kirovi nimeline kolhoos	1	S. M. Kirovi nimeline kolhoos					
1	Kalinini nimeline kolhoos	1	Kalinini nimeline kolhoos					
1	J. Lauristini nimeline kolhoos	1	J. Lauristini nimeline kolhoos	4	Linnamäe kolhoos			
5	Kolhoos "Kalevipoeg"	5	Kolhoos "Kalevipoeg"					
5	Kolhoos "Kangelane"	5	Kolhoos "Kangelane"	3	Kolhoos "Sõprus"			
1	J. V. Stalini nimeline kolhoos	3	Kolhoos "Rahu"					
3	Kolhoos "Külvaja"	3	Kolhoos "Külvaja"	3	Külvaja kolhoos			
3	Kolhoos "Valgus"	3	Kolhoos "Valgus"					
2	Kalurikolhoos "Aurora"							
1	Karl Marxi nimeline kolhoos	1	Karl Marxi nimeline kolhoos					
3	Kolhoos "Tulevik"	3	Kolhoos "Tulevik"	4	Ridala sovhoos			
4	Kalurikolhoos "Kiideva kalur"	4	Kalurikolhoos "Kiideva kalur"					
2	Kolhoos "Kaardivägi"	2	Kolhoos "Kaardivägi"	4	Martna sovhoos			
1	V. M. Molotovi nimeline kolhoos	4	Martna sovhoos					
4	Niinja sovhoos							
2	Kolhoos "Viisnurk"	2	Kolhoos "Viisnurk"	4	Kullamaa kolhoos			
2	Kolhoos "Võidulipp"	2	Kolhoos "Võidulipp"					
2	Kolhoos "Esimene Mai"	2	Kolhoos "Esimene Mai"					
2	Kolhoos "Leninlik Tee"	2	Kolhoos "Leninlik Tee"					
4	Uus Kasari kolhoos	4	Uus Kasari kolhoos	4	Kasari kolhoos			
1	J. Tompi nimeline kolhoos	1	J. Tompi nimeline kolhoos					
4	Lihula sovhoos	4	Lihula sovhoos	4	Lihula sovhoos			
3	Kolhoos "Edu"							
4	Rumba sovhoos							
1	Ždanovi nimeline kolhoos	1	Ždanovi nimeline kolhoos					
2	Kalurikolhoos "Sangar"	2	Kalurikolhoos "Sangar"	4	Karuse kolhoos			
1	V. Kingissepa nim. kolhoos	1	V. Kingissepa nim. kolhoos					
3	Kolhoos "Kiir"	3	Kolhoos "Kiir"					
1	Molotovi nimeline kolhoos	3	Kolhoos "Tulevik"					
2	Kolhoos "Esimene Mai"	2	Kolhoos "Esimene Mai"					
2	Kolhoos "Võit"	5	Kolhoos "Kungla"					
2	Kalurikolhoos "Uus elu"	2	Kalurikolhoos "Uus elu"					
4	Kalurikolhoos "Virtsu kalur"	4	Kalurikolhoos "Virtsu kalur"					
2	Kolhoos "Vaprus"	2	Kolhoos "Vaprus"	4	Tuudi kolhoos			
4	Kolhoos "Jõe"	4	Kolhoos "Jõe"					
3	Kolhoos "Säde"	3	Kolhoos "Säde"					
1	Vorošilovi nimeline kolhoos	4	Kolhoos "Matsalu"					
2	Kalurikolhoos "Uus Kalur"	2	Kalurikolhoos "Uus Kalur"					
4	Kalurikolhoos "Põhjarannik"	4	Kalurikolhoos "Põhjarannik"	4	Kolhoos "Lääne Kalur"			
1	Adm. Nahhimovi nim. kalurikolhoos	1	Adm. Nahhimovi nim. kalurikolhoos					
4	Vormsi sovhoos	4	Vormsi sovhoos					
HARJU RAJON								
3	Kolhoos "Kuulsus"	4	Alavere kolhoos	4	Alavere kolhoos			
1	Ždanovi nimeline kolhoos							
1	Stalini nimeline kolhoos	4	Pikva kolhoos					

5 Kolhoos "Kalev"	5 Kolhoos "Kalev"	4 Ardu sovhoos
1 Suvorovi nimeline kolhoos	1 Suvorovi nimeline kolhoos	
4 Habaja sovhoos	4 Habaja sovhoos	4 Habaja sovhoos
2 Kolhoos "Uus Kodu"		
3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"	
4 Haiba sovhoos	4 Haiba sovhoos	4 Haiba kolhoos
2 Kolhoos "Võitlus"	2 Kolhoos "Võitlus"	
2 Kolhoos "Töö Jõud"	2 Kolhoos "Töö Jõud"	
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	
4 Kehra sovhoos	4 Kehra sovhoos	4 Kehra sovhoos
3 Kolhoos "Looming"		
2 Kolhoos "Anija Edasi"	4 Anija Kolhoos	
2 Kolhoos "Edu"	2 Kolhoos "Edu"	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	
4 Kurtna linnukasvat. katsejaam	4 Kurtna linnukasvat. katsejaam	4 Kurtna katsejaam
3 Kolhoos "Areng"	3 Kolhoos "Areng"	
4 Viimsi Kolhoos	4 Viimsi Kolhoos	4 Pirita nädissovhoos
4 Karjaküla sovhoos	4 Karjaküla sovhoos	4 Raku sovhoos
5 Lembitu kolhoos	5 Lembitu kolhoos	4 Ranna sovhoos
3 Kolhoos "Eha"	3 Kolhoos "Eha"	
2 Kolhoos "Bolševik"		
2 Kolhoos "Partisan"	4 Karjaküla sovhoos	
2 Kolhoos "Sangar"	2 Kolhoos "Sangar"	
4 Kalurikolhoos "Kakumäe Kalur"	4 Kalurikolhoos "Kakumäe Kalur"	
4 Ravila Seemnekasvat. katsemajand	4 Ravila sovhoos	4 Ravila sovhoos
4 Ravila kolhoos		
1 Kingissepa nimeline kolhoos	4 Riisipere sovhoos	4 Riisipere sovhoos
5 Kolhoos "Kalev"		
5 Kolhoos "Suur Tõll"	5 Kolhoos "Suur Tõll"	
4 Saida sovhoos	4 Saida sovhoos	4 Saida sovhoos
2 Kolhoos "Punane Täht"	4 Saku nädissovhoos	4 Saku nädissovhoos
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
2 Kolhoos "Viisnurk"	2 Kolhoos "Viisnurk"	
4 Saue sovhoos	4 Saue sovhoos	
4 Saue sovhoosi Harku osakond	4 Harku järve aiandussovhoos	1 Lenini nim.nädissovhoos
3 Kolhoos "Tõusev Täht"	4 Saue sovhoos	
3 Kolhoos "Kindlus"	3 Kolhoos "Kindlus"	
5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"	
1 Sommerlingi nimeline sovhoos	1 Sommerlingi nimeline sovhoos	1 Sommerlingi nim. sovhoos
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Töötav Talupoeg"	3 Kolhoos "Töötav Talupoeg"	
2 Kolhoos "Töö-sangar"	2 Kolhoos "Töö-sangar"	4 Vaida sovhoos
1 Tšapajevi nimeline kolhoos	1 Tšapajevi nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Ühine Jõud"	2 Kolhoos "Ühine Jõud"	4 Vasalemma sovhoos
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	
4 Keila sovhoos	4 Keila sovhoos	
2 Kolhoos "Rahu"		
3 Kolhoos "Töotus"	3 Kolhoos "Töotus"	
4 Tuula kolhoos	4 Tuula kolhoos	4 Ääsmäe sovhoos
4 Saue sovhoos	4 Saue sovhoos	
4 Koppelmaa puukool	4 Harku järve aiandussovhoos	
4 Maidla kolhoos	4 Maidla kolhoos	
4 Peningi sovhoos	4 Peningi sovhoos	4 Aruküla kolhoos
5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"	
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	
2 Kolhoos "Nõukogude Põllumees"	2 Kolhoos "Nõukogude Põllumees"	
1 Koidula nimeline kolhoos	1 Koidula nimeline kolhoos	1 Koidula nimeline kolhoos
4 Pärna kolhoos	4 Pärna kolhoos	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	

4 Kuusalu kolhoos	4 Kuusalu kolhoos	4 Kuusalu kolhoos
1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos	
4 Loo kolhoos	4 Loo kolhoos	
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
4 Kostivere sovhoos	4 Kolga puukool	
1 Malenkovi nimeline kolhoos	4 Kolga kolhoos	
1 Lauristini nimeline kolhoos	1 Lauristini nimeline kolhoos	1 Lauristini nimeline kolhoos
2 Kolhoos "Sotsialismi Tee"	2 Kolhoos "Sotsialismi Tee"	
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	4 Loksa kolhoos
3 Kolhoos "Majakas"	3 Kolhoos "Majakas"	
1 Lenini nimeline kolhoos	4 Kõnnu kolhoos	
2 Kolhoos "Rahva Võit"	2 Kolhoos "Rahva Võit"	2 Kolhoos "Rahva Võit"
3 Kolhoos "Teras"	3 Kolhoos "Teras"	
3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"	
1 S. M. Kirovi nim. kalurikolhoos	1 S. M. Kirovi nim. kalurikolhoos	1 Kirovi nim. näidiskalurikolhoos
1 Kingissepa nim. kalurikolhoos	3 Kalurikolhoos "Sõprus"	
1 J. Lauristini nim. kalurikolhoos		
3 Kalurikolhoos "Nord"	3 Kalurikolhoos "Nord"	
2 Kalurikolhoos "Noor Kaardiväelane"	2 Kalurikolhoos "Noor Kaardiväelane"	
2 Kalurikolhoos "Oktoober"	2 Kalurikolhoos "Oktoober"	
2 Kalurikolhoos "Võidu Tee"	2 Kalurikolhoos "Võidu Tee"	
4 Muuga kolhoos	4 Tallinna Linnuvabrik	4 Tallinna Näidislinnavabrik
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Nõkogude Armees"	2 Kolhoos "Nõkogude Armees"	
4 Kostivere sovhoos	4 Kostivere sovhoos	
2 Kolhoos "Murrang"		
JÕGEVA RAJOON		
4 Adavere sovhoos	4 Adavere näidissovhoos	4 Adavere näidissovhoos
2 Kolhoos "Liit"	2 Kolhoos "Liit"	
2 Kolhoos "Uus elu"	2 Kolhoos "Uus elu"	
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	
1 Lenini nimeline kolhoos	4 Põltsamaa põllumajanduskombinaat	4 Põltsamaa põllum.kombinaat
1 Stalini nimeline kolhoos	4 Jõgeva näidissovhoos	4 Jõgeva näidissovhoos
1 Stalini nimeline kolhoos	4 Kolhoos "Estonia"	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"	
3 Kolhoos "Valgus"	3 Kolhoos "Valgus"	
4 Endla kolhoos	4 Endla kolhoos	
2 Kolhoos "Stalinlik Tee"	2 Kolhoos "Stalinlik Tee"	
2 Kolhoos "Stahhaanovlane"	2 Kolhoos "Stahhaanovlane"	4 Kaarepere sovhoostehnikum
4 Ausi sovhoos	4 Ausi sovhoos	
1 Heidemanni nimeline kolhoos	1 Heidemanni nimeline kolhoos	4 Kuremaa sovhoostehnikum
3 Põdra sovhoos	3 Põdra sovhoos	4 Põdra sovhoos
2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	
2 Kolhoos "Ühine Tee"	2 Kolhoos "Ühine Tee"	
4 Saduküla sovhoos	4 Saduküla sovhoos	4 Saduküla sovhoos
3 Kolhoos "Sõprus"	3 Kolhoos "Sõprus"	
2 Kolhoos "Edu"	2 Kolhoos "Edu"	
4 Sakala sovhoos	4 Sakala sovhoos	4 Sakala Katsesovhoos
4 Torma sovhoos	4 Torma sovhoos	4 Torma sovhoos
5 Kolhoos "Kevade"	5 Kolhoos "Kevade"	5 Kolhoos "Kevade"
2 Kolhoos "Uus Tee"	2 Kolhoos "Uus Tee"	
1 Kingissepa nimeline kolhoos	1 Kingissepa nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"
2 Kolhoos "Suur Oktoober"	2 Kolhoos "Suur Oktoober"	
1 Gorki nimeline kolhoos	1 Gorki nimeline kolhoos	4 Laiuse kolhoos
1 S. M. Kirovi nimeline kolhoos	1 S. M. Kirovi nimeline kolhoos	
5 Lembitu kolhoos	5 Lembitu kolhoos	5 Lembitu kolhoos
3 Kolhoos "Leek"	3 Kolhoos "Leek"	
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
1 Lillevere nimeline kolhoos	1 Lillevere nimeline kolhoos	1 M. Lillevere nim kolhoos
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Edasi"	
3 Kolhoos "Areng"	3 Kolhoos "Areng"	4 Lustivere kolhoos
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	

2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	4 Pajusi kolhoos
3 Kolhoos "Noorus"	3 Kolhoos "Noorus"	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
4 Pala kolhoos	4 Pala kolhoos	4 Pala kolhoos
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Edasi"	
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	
4 Kolhoos "Ranna"	4 Kolhoos "Ranna"	
3 Kolhoos "Jõud"		
2 Kolhoos "Rahva Hääl"	2 Kolhoos "Rahva Hääl"	2 Kolhoos "Rahva Hääl"
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Leek"	3 Kolhoos "Leek"	
2 Kolhoos "Leninlik Tee"	2 Kolhoos "Leninlik Tee"	4 Saadjärve kolhoos
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	
2 Kolhoos "Ühistöö"	2 Kolhoos "Ühistöö"	
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	4 Saare kolhoos
2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	
1 Viljamsi nimeline kolhoos	1 Viljamsi nimeline kolhoos	4 Sadala kolhoos
2 Kolhoos "Rahvaste sõprus"	2 Kolhoos "Rahvaste sõprus"	
2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	
4 Torma sovhoos	4 Torma sovhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos
2 Kolhoos "Helge Tulevik"	2 Kolhoos "Helge Tulevik"	3 Kolhoos "Maarja"
2 Kolhoos "Sangar"	2 Kolhoos "Sangar"	
KINGISSEPA RAJON		
4 Vesse kolhoos	4 Karja näidissovhoos	4 Karja näidissovhoos
2 Kolhoos "Ühine Jõud"	2 Kolhoos "Ühine Jõud"	
5 Kolhoos "Jüriöö"	5 Kalurikolhoos "Jüriöö"	
2 Kalurikolhoos "Sotsialismi Majak"		
2 Kolhoos "Uus Saarlane"	5 Kolhoos "Saarlane"	
2 Kolhoos "Üksmeel"	4 Kõljala sovhoos	4 Kõljala sovhoos
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	
4 Kalurikolhoos "Vätta kalur"	4 Kalurikolhoos "Vätta kalur"	
4 Sandla sovhoos	4 Sandla sovhoos	
4 Kolhoos "Läänerannik"	4 Kolhoos "Läänerannik"	4 Lümada sovhoos
1 Kolhoos "Koidula"	1 Kolhoos "Koidula"	
5 Kolhoos "Lembitu"	5 Kolhoos "Lembitu"	
4 Varuli-Ranna kalurikolhoos	4 Varuli-Ranna kalurikolhoos	
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	4 Põide sovhoos
5 Kolhoos "Vambola"	5 Kolhoos "Vambola"	
3 Kolhoos "Randlane"	4 Kalurikolhoos "Ranna"	
4 Kalurikolhoos "Paeranna"		
2 Kalurikolhoos "Murrang"		
4 Kalurikolhoos "Sõrve Kalur"	4 Kalurikolhoos "Sõrve Kalur"	4 Sõrve sovhoos
5 Kolhoos "Suur-Tõll"		
4 Uus Rahuste kolhoos		
4 Kalurikolhoos "Kaljurand"	4 Kalurikolhoos "Kaljurand"	
4 Kalurikolhoos "Salme Kalur"	4 Kalurikolhoos "Salme Kalur"	
2 Kolhoos "Uus Täht"		
5 Kolhoos "Kalev"	5 Kolhoos "Kalev"	4 Kaarma
2 Kolhoos "Ühistalu"		
5 Kolhoos "Maleva"	5 Kolhoos "Maleva"	
4 Kuessaare kolhoos	4 Kolhoos "Mereranna"	
4 Kolhoos "Mereranna"		
1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos
3 Kolhoos "Hommik"	3 Kolhoos "Hommik"	
2 Kolhoos "Viisnurk"		
4 Valjala kolhoos	4 Valjala kolhoos	
5 Kalurikolhoos "Kungla"	5 Kalurikolhoos "Kungla"	
1 V. M. Molotovi nimeline kolhoos	4 Kärja kolhoos	4 Kärja kolhoos
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
2 Kolhoos "Ühistöö"	2 Kolhoos "Ühistöö"	
1 Umala nimeline kolhoos		

4 Audla kolhoos	4 Audla kolhoos	4 Laimjala kolhoos
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Edasi"	
3 Kalurikolhoos "Majak"	3 Kalurikolhoos "Majak"	
4 Kalurikolhoos "Rannik"	4 Kalurikolhoos "Rannik"	
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
3 Kolhoos "Areng"		
2 Kolhoos "1. Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	
4 Kalurikolhoos "Suur Väin"	4 Kalurikolhoos "Suur Väin"	4 Muhu kolhoos
4 Kalurikolhoos "Muhu Kalur"		
4 Kalurikolhoos "Põhjarannik"	4 Kalurikolhoos "Põhjarannik"	
3 Kolhoos "Õitsev Nurm"		
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	
3 Kolhoos "Kaljukotkas"		
3 Kalurikolhoos "Tormipoeg"	3 Kalurikolhoos "Tormipoeg"	
2 Kolhoos "Ühismaa"	2 Kolhoos "Ühismaa"	
5 Kolhoos "Kalev"		
4 Kalurikolhoos "Lõunarand"	4 Kalurikolhoos "Lõunarand"	
2 Kalurikolhoos "Ühend-Rand"	2 Kalurikolhoos "Ühinunud Rand"	4 Mustjala kolhoos
1 Kingissepa nimeline kolhoos	1 Kingissepa nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Uudismaa"	3 Kolhoos "Uudismaa"	
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	
2 Kolhoos "Partisan"	2 Kolhoos "Partisan"	
4 Maasi kolhoos	4 Maasi kolhoos	4 Orissaare kolhoos
2 Kolhoos "Sangar"	2 Kolhoos "Sangar"	
1 Stalini nimeline kolhoos	1 Stalini nimeline kolhoos	
4 Taaliku kolhoos		
3 Kolhoos "Saare Tööline"	3 Kolhoos "Saare Tööline"	3 Kolhoos "Saare Tööline"
1 S. Puškini nimeline kolhoos	1 S. Puškini nimeline kolhoos	
4 Kolhoos "Rannik"	4 Kolhoos "Rannik"	
3 Kalurikolhoos "Murdlane"	3 Kalurikolhoos "Murdlane"	4 Kolhoos "Saare Kalur"
1 Kalinini nim. kalurikolhoos	1 Kalinini nim. kalurikolhoos	
3 Kalurikolhoos "Majak"		
2 Kolhoos "Kommunism"	2 Kolhoos "Kommunism"	
4 Kalurikolhoos "Meri"		
2 Kolhoos "Partisan"	2 Kolhoos "Partisan"	
KOHTLA-JÄRVE RAJON		
4 Erra sovhoos	4 Erra sovhoos	4 Erra sovhoos
3 Kolhoos "Linnus"	3 Kolhoos "Linnus"	
2 Kolhoos "Punane Täht"	4 Aseri sovhoos	
5 Kolhoos "Kungla"		
2 Kolhoos "Uue Jõuga"	4 Iisaku sovhoos	4 Iisaku nädissovhoos
5 Kolhoos "Kalev"		
5 Kolhoos "Kalevipoeg"		
2 Kolhoos "Tee Kommunismile"		
2 Kolhoos "Sotsialismi Tee"		
3 Kalurikolhoos "Peipsi Laine"		
4 Kohtla-Järve sovhoos	4 Kohtla-Järve sovhoos	4 Kohtla-Järve sovhoos
3 Kolhoos "Säde"		
3 Kolhoos "Lõikus"		
2 Kolhoos "Võidu Tee"	2 Kolhoos "Võidu Tee"	
2 Kolhoos "Oktoober"	4 Mäetaguse sovhoos	4 Mäetaguse sovhoos
2 Kolhoos "Edasi"		
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
4 Narva sovhoos	4 Narva sovhoos	4 Narva sovhoos
1 Lenini nimeline kolhoos		
2 Kolhoos "Kodumaa"		
4 Sinimäe sovhoos	4 Sinimäe sovhoos	
4 Tudulinna kolhoos	4 Tudulinna kolhoos	4 Tudulinna sovhoos
4 Oonurme kolhoos		
4 Peresaare kolhoos		
3 Kolhoos "Põhjala"		

2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	4 Avinurme kolhoos
3 Kolhoos "Areng"	3 Kolhoos "Areng"	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
2 Kolhoos "Edasi Kommunismile"	2 Kolhoos "Edasi Kommunismile"	
4 Kalurikolhoos "Peipsirand"	4 Kalurikolhoos "Peipsirand"	
5 Kolhoos "Kalev"		
3 Kalurikolhoos "Laine"	3 Kalurikolhoos "Laine"	
2 Kolhoos "Juuni Võit"	2 Kolhoos "Juuni Võit"	2 Kolhoos "Juuni Võit"
2 Kolhoos "21. Juuni"	2 Kolhoos "21. Juuni"	
4 kolhoos "Kaljurand"	4 kolhoos "Kaljurand"	4 kolhoos "Kaljurand"
5 Kolhoos "Kalev"		
3 Kolhoos "Külvaja"	4 Sinimäe sovhoos	
1 V. Kingissepa nim. kolhoos	1 V. Kingissepa nim. kolhoos	1 V. Kingissepa nim. kolhoos
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
5 Kolhoos "Hiie"	5 Kolhoos "Hiie"	4 Lügänu kolhoos
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
2 Kolhoos "Komsomol"	2 Kolhoos "Komsomol"	
4 Tammiku kolhoos	4 Tammiku kolhoos	4 Tammiku kolhoos
2 Kolhoos "Punane Koit"	2 Kolhoos "Punane Koit"	
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	
4 Kurtina sovhoos	4 Kurtina sovhoos	2 Kolhoos "Oktoober"
2 Kolhoos "Ühisjõud"		
4 Kuremäe kolhoos		
2 NLKP XX Kongressi nim. kolhoos		
2 Kolhoos "Bolševik"		
4 Kolhoos "Rassvet"		
5 Kalurikolhoos "Virulane"	5 Kalurikolhoos "Virulane"	
3 Kalurikolhoos "Mereankur"	3 Kalurikolhoos "Mereankur"	
2 Kalurikolhoos "Esimene Mai"	4 Kalurikolhoos "Peipsirand"	4 Kolhoos "Peipsi Kalur"
2 Kalurikolhoos "Pobeda"		
4 Kalurikolhoos "Sõrenets"		
PAIDE RAJON		
2 Kolhoos "Stalinlik Tee"	4 Alliku sovhoos	4 Alliku sovhoos
4 Mäe puukool		
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
2 Kolhoos "Punane Täht"	2 Kolhoos "Punane Täht"	
4 Viisu sovhoos	4 Viisu sovhoos	
2 Kolhoos "Rahu"		
4 Järeda Põllumajandustehnikum	4 Järeda sovhoos	4 Järeda sovhoostehnikum
2 Kolhoos "Edasi"		
2 Kolhoos "Töö Võit"	2 Kolhoos "Töövõit"	
2 Kolhoos "Avangard"	4 Viisu sovhoos	4 Koeru sovhoos
4 Vao kolhoos	4 Vao kolhoos	
3 Kolhoos "Leek"	4 Udeva sovhoos	
4 Türi Põllumajandustehnikum	4 Särevete näidiskatsesovhoos	4 Türi näidissovhoostehnikum
3 Kolhoos "Leek"		
1 Kirovi nimeline kolhoos	5 Kolhoos "Kalev"	
5 Kolhoos "Jüriöö"	5 Kolhoos "Jüriöö"	
4 Udeva sovhoos	4 Udeva sovhoos	4 Udeva sovhoos
3 Kolhoos "Säde"		
1 Kolhoos "Koidula"	1 Kolhoos "Koidula"	
4 Käravete sovhoos	4 Käravete sovhoos	4 Aravete kolhoos
4 Raka kolhoos		
1 V. Kingissepa nim. kolhoos	1 V. Kingissepa nim. kolhoos	
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	
3 Kolhoos "Valgus"	3 Kolhoos "Valgus"	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
4 Kolhoos "Estonia"	4 Kolhoos "Estonia"	4 Kolhoos "Estonia"
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Edasi"	
5 Kolhoos "Kungla"	3 Kolhoos "Kevad"	
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	4 Imavere kolhoos
2 Kolhoos "Avangard"	2 Kolhoos "Avangard"	
2 Kolhoos "Rahva võit"	2 Kolhoos "Rahva võit"	
1 V. M. Molotovi nimeline kolhoos	3 Kolhoos "Sõprus"	

2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"	4 Järva-Jaani kolhoos
3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"	
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	
2 Kolhoos "Õiguse võit"	2 Kolhoos "Õiguse võit"	
2 Kolhoos "Kaardiväelane"	2 Kolhoos "Kaardiväelane"	2 Kolhoos "Kaardiväelane"
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
1 Stalini nimeline kolhoos	1 Stalini nimeline kolhoos	5 Kolhoos "Kalevipoeg"
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Kiir"	3 Kolhoos "Kiir"	3 Kolhoos "Kiir"
5 Kolhoos "Tasuja"	4 Koigi sovhoos	
2 Kolhoos "Uus Kevad"		
2 Kolhoos "Võit"	4 Kirna kolhoos	4 Kirna kolhoos
3 Kolhoos "Jõud"	3 Kolhoos "Jõud"	
2 Kolhoos "Punane Täht"	5 Kolhoos "Vanemuine"	
4 Lehtse Turbatööstus	4 Lehtse Turbatööstus	4 Lehtse kolhoos
3 Kolhoos "Täht"	3 Kolhoos "Täht"	
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	
1 V. I. Lenini nimeline kolhoos	1 V. I. Lenini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Kodumaa"	2 Kolhoos "Kodumaa"	
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos
4 Valgmaa kolhoos	4 Valgmaa kolhoos	
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	
2 Kolhoos "Uus Tee"	2 Kolhoos "Uus Tee"	
2 Kolhoos "Võitlus"	2 Kolhoos "Võitlus"	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	
2 Kolhoos "Leninlik Tee"	2 Kolhoos "Leninlik Tee"	2 Kolhoos "Leninlik tee"
3 Kolhoos "Koit"	5 Kolhoos "Kalev"	
2 Kolhoos "Edu"	4 Villevere kolhoos	
2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	4 Järva kolhoos
3 Kolhoos "Majak"	3 Kolhoos "Majak"	
2 Kolhoos "Oktoober"	2 Kolhoos "Oktoober"	2 Kolhoos "Oktoober"
2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Punane Täht"	4 Ammuta kolhoos	
1 Tammsaare nim. kolhoos	1 Tammsaare nim. kolhoos	1 Tammsaare nim. kolhoos
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
3 Kolhoos "Sõprus"	3 Kolhoos "Sõprus"	
2 Kolhoos "9. Mai"	2 Kolhoos "9. Mai"	2 Kolhoos "9. Mai"
1 Molotovi nimeline kolhoos		
5 Kolhoos "Tasuja"	4 Särevere näidiskatsesovhoos	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	
PÕLVA RAJON		
4 Mooste sovhoos	4 Mooste näidiskatsesovhoos	4 Mooste näidissovhoos
4 Orava sovhoos	4 Orava sovhoos	4 Orava sovhoos
4 Ruusa sovhoos	4 Ruusa sovhoos	4 Ruusa sovhoos
1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos	
2 Kolhoos "Noorte tahe"	2 Kolhoos "Noorte tahe"	
1 V. Sassi nimeline sovhoos	1 V. Sassi nimeline sovhoos	4 Krootuse sovhoos
2 Kolhoos "Tee Kommunismile"		
4 Veriora sovhoos	4 Veriora sovhoos	4 Veriora sovhoos
2 Kolhoos "Ühistöö"	2 Kolhoos "Ühistöö"	
2 Kolhoos "Uus Ilm"	2 Kolhoos "Uus Ilm"	
4 Räpina sovhoos	4 Räpina sovhoos	4 Võhandu sovhoos
2 Zarja sovhoos	2 Zarja sovhoos	4 Värskas sovhoos
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kalevi kolhoos
3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"	
3 Kolhoos "Kalju"		
2 Kolhoos "Suur Oktoober"	2 Kolhoos "Suur Oktoober"	4 Kanepi kolhoos
2 Kolhoos "Rahvaste Sõprus"	2 Kolhoos "Rahvaste Sõprus"	
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
4 Sulaoja kolhoos	4 Sulaoja kolhoos	4 Saverna kolhoos
2 Kolhoos "Võitja"	2 Kolhoos "Võitja"	
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
2 Kolhoos "Punane Lipp"	2 Kolhoos "Punane Lipp"	

4 Valgjärve kolhoos	4 Valgjärve kolhoos	4 Valgjärve kolhoos
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Punane Lipp"	
1 Ždanovi nimeline kolhoos	1 Ždanovi nimeline kolhoos	2 Kolhoos "Rahu"
2 EKP VI Kongressi nim. kolhoos	2 EKP VI Kongressi nim. kolhoos	
1 Marxi nimeline kolhoos	1 Marxi nimeline kolhoos	
1 Stalini nimeline kolhoos	2 XXII Kongressi nim. kolhoos	4 Ranna kolhoos
5 Kolhoos "Lembitu"	5 Kolhoos "Lembitu"	
1 Vilde nimeline kolhoos	1 Vilde nimeline kolhoos	1 Vilde nimeline kolhoos
1 Matrossovi nimeline kolhoos		
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	
1 Tammsaare nimeline kolhoos	1 Tammsaare nimeline kolhoos	
1 S. M. Kirovi nimeline kolhoos		
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	4 Põlva kolhoos
1 Lauristini nimeline kolhoos	1 Lauristini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	3 Sõpruse kolhoos
1 Gorki nimeline kolhoos	1 Gorki nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Aurora"	2 Kolhoos "Aurora"	3 kolhoos "Koit"
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
4 Rāpina aiandustehnikum	4 Rāpina aiandustehnikum	4 Rāpina sovhoostehnikum
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	4 Ahja kolhoos
2 Kolhoos "Punane Koit"	2 Kolhoos "Punane Koit"	
1 Stalini nimeline kolhoos	1 Stalini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Rahva Jõud"	3 Veski sovhoos	4 Maaritsa kolhoos
4 Kolhoos "Prangli"		
2 Partisan Lembitu nim. kolhoos	2 Partisan Lembitu nim. kolhoos	4 Taevaskoja kolhoos
1 Vorošilovi nimeline kolhoos	1 Vorošilovi nimeline kolhoos	
PÄRNU RAJON		
4 Audru sovhoos	4 Audru sovhoos	4 Audru sovhoos
2 Kolhoos "Komsomol"	2 Kolhoos "Komsomol"	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Sangar"	4 Nurme sovhoos	
1 Kolhoos "Koidula"	4 Nõmme sovhoos	4 Nõmme sovhoos
1 Karl Marxi nimeline kolhoos		
3 Kolhoos "Koit"	5 Kolhoos "Kungla"	
1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos	
4 Oiderma sovhoos	4 Oiderma sovhoos	4 Oiderma sovhoos
2 Kolhoos "Uued Rajad"	2 Kolhoos "Uued Rajad"	
4 Pärivere sovhoos	4 Pärivere sovhoos	4 Pärivere sovhoos
4 Are kolhoos	4 Niidu kolhoos	
4 Parisselja kolhoos		
4 Elbu kolhoos		
1 Mitšurini nimeline kolhoos		
4 Pärnjõe sovhoos	4 Pärnjõe sovhoos	4 Pärnjõe sovhoos
1 T. D. Lössenko nimeline kolhoos	4 Aluste kolhoos	
4 Pärnu sovhoos	4 Pärnu sovhoos	4 Pärnu sovhoos
4 Ukraina kolhoos		
1 Stalini nimeline kolhoos	4 Sauga sovhoos	
4 Nurme puukool	4 Nurme sovhoos	
2 Kolhoos "Uus Siht"	4 Sindi sovhoos	4 Sindi sovhoos
3 Kolhoos "Kevad"		
1 Lenini nimeline kolhoos	4 Nõmme sovhoos	4 Surju sovhoos
1 Akad. Viljamsi nim. kolhoos	1 Akad. Viljamsi nim. kolhoos	
3 Kolhoos "Kevad"	3 Kolhoos "Kevad"	
1 Kalinini nimeline kolhoos	5 Kolhoos "Kungla"	3 Sovhoos "Sõprus"
5 Kalurikolhoos "Kalev"	5 Kalurikolhoos "Kalev"	
2 Kolhoos "Komsomol"	4 Ikla kolhoos	
3 Kolhoos "Säde"	3 Sovhoos "Säde"	3 Sovhoos "Säde"
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"		
2 Kolhoos "Tulevik"		
4 Rahnoja sovhoos	4 Rahnoja sovhoos	
4 Lanksaare sovhoos	4 Lanksaare sovhoos	4 Tali sovhoos
5 Kolhoos "Lembitu"		
1 Stalini nimeline kolhoos	1 Stalini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "1. Mai"	2 Kolhoos "1. Mai"	4 Tihemetsa sovhoostehnikum
4 Tõlla sovhoos	4 Tõlla sovhoos	

4 Audru sovhoos	4 Tori näidiskatsesovhoos	4 Tori nädissovhoos
4 Vändra katsejaam	4 Vändra katsejaam	4 Vändra katsesovhoos
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
1 Karl Marxi nimeline kolhoos	1 Karl Marxi nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	
2 kolhoos "Edasi"	2 kolhoos "Edasi"	2 kolhoos "Edasi"
4 Päriveri sovhoos	4 Päriveri sovhoos	
3 Kolhoos "Koit"		
1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos	
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	4 Halinga kolhoos
5 Kolhoos "Lembitu"	5 Kolhoos "Lembitu"	
4 Soometsa kolhoos	4 Soometsa kolhoos	4 Häädemeeste kolhoos
2 Võidu kolhoos	2 Võidu kolhoos	
2 Kolhoos "Partisan"	2 Kolhoos "Partisan"	
3 Kalurikolhoos "Merikuld"		
1 Kingissepa nim. kolhoos	1 Kingissepa nim. kolhoos	4 Kaisma kolhoos
5 kolhoos "Kalevipoeg"	5 kolhoos "Kalevipoeg"	5 kolhoos "Kalevipoeg"
2 Kolhoos "Võidu Lipp"	2 Kolhoos "Võidulipp"	
1 Kalinini nimeline kolhoos	3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos
2 Kalurikolhoos "Kommunismi Lipp"	2 Kalurikolhoos "Kommunismi Lipp"	
4 Massiaru kolhoos	4 Massiaru kolhoos	4 Massiaru kolhoos
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
4 Soontagana kolhoos	4 Soontagana kolhoos	4 Soontagana kolhoos
4 Tammaru kolhoos	4 Tammaru kolhoos	
3 Kolhoos "Areng"	3 Kolhoos "Koit"	
2 Kolhoos "Rahu"	2 Kolhoos "Rahu"	4 Suigu kolhoos
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
2 Kolhoos "Viisaastak"	4 Suurejõe kolhoos	4 Suurejõe kolhoos
1 Kolhoos "Koidula"	4 Kaansoo kolhoos	
3 Kolhoos "Hommik"		
4 Nurme kolhoos	4 Nurme kolhoos	4 Vahenurme kolhoos
2 Kolhoos "Uus Pere"	2 Kolhoos "Uus Pere"	
3 Kolhoos "Sõprus"	3 Kolhoos "Sõprus"	
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	
2 Kolhoos "Nõukogude Eesti"	2 Kolhoos "Nõukogude Eesti"	
2 Kolhoos "Oktoober"	2 Kolhoos "Oktoober"	4 Varbla kolhoos
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
3 Kalurikolhoos "Laine"	3 Kalurikolhoos "Laine"	
1 Stalini nimeline kolhoos	3 Kolhoos "Täht"	
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	
3 Kalurikolhoos "Kajak"	3 Kalurikolhoos "Kajak"	
4 Võidula sovhoos	4 Võidula sovhoos	4 Vändra kolhoos
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
1 Kalinini nimeline kolhoos	5 Kolhoos "Lembitu"	
1 Koidula nimeline kolhoos	1 Koidula nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	
1 C. R. Jakobsoni nim. kolhoos	1 C. R. Jakobsoni nim. kolhoos	
3 Kolhoos "Areng"	3 Kolhoos "Areng"	4 Kolhoos "Pärnu Kalur"
5 Kolhoos "Tasuja"	4 Tõstamaa sovhoos	
1 Kirovi nimeline kolhoos		
2 Kalurikolhoos "Võit"	2 Kalurikolhoos "Võit"	
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
1 Kolhoos "Koidula"	1 Kolhoos "Koidula"	
3 Kolhoos "Kiir"	3 Kolhoos "Kiir"	
2 Kalurikolhoos "Nõukogude Kalur"	2 Kalurikolhoos "Nõukogude Kalur"	
4 Kavaru kalurikolhoos	4 Kavaru kalurikolhoos	
3 Kalurikolhoos "Kajak"	3 Kalurikolhoos "Kajak"	
3 Kalurikolhoos "Kalur"	3 Kalurikolhoos "Kalur"	
2 Kalurikolhoos "Nõukogude Partisan"	2 Kalurikolhoos "Nõukogude Partisan"	
4 Kalurikolhoos "Audrurand"	4 Kalurikolhoos "Audrurand"	

RAPLA RAJON		
4 Järlepa sovhoos	4 Järlepa sovhoos	4 Järlepa sovhoos
4 Kehtna kolhoos	4 Kehtna sovhoos	4 Kehtna nädissovhoostehn.
4 Kehtna KEEP õppemajand		
2 Kolhoos "Partisan"	2 Kolhoos "Partisan"	
4 Hõreda sovhoos	4 Hõreda sovhoos	
2 Kolhoos "Rahu"	2 Kolhoos "Rahu"	
4 Kodila sovhoos	4 Kodila sovhoos	4 Kodila sovhoos
3 Kolhoos "Põldur"	3 Kolhoos "Põldur"	
4 Kohila sovhoos	4 Kohila sovhoos	4 Kohila sovhoos
3 Kolhoos "Leek"	3 Kolhoos "Leek"	
5 Kolhoos "Vambola"	5 Kolhoos "Vambola"	
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
2 Kolhoos "Pioneer"	2 Kolhoos "Pioneer"	
4 Kuusiku Taimakasvat. Instituut	4 Kuusiku Katsebaas	4 Kuusiku katsebaas
4 Lungu sovhoos	4 Lungu sovhoos	4 Kärü sovhoos
1 Koidula nimeline kolhoos	1 Koidula nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Tee"	
4 Võidula sovhoos	4 Võidula sovhoos	
4 Mahtra kolhoos	4 Mahtra kolhoos	4 Mahtra sovhoos
3 Kolhoos "Linnuse"	4 Hõreda sovhoos	
4 Hõreda sovhoos		
3 Kolhoos "Eha"	3 Kolhoos "Eha"	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
2 Kolhoos "Bolševik"	1 Mitšurini nim. aiandussovhoos	1 I. V. Mitšurini nim sovhoos
2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"	
4 Purila sovhoos	4 Purila sovhoos	
5 Kolhoos "Lembitu"	5 Kolhoos "Lembitu"	
4 Märjamaa sovhoos	4 Märjamaa näidis-katsesovhoos	4 Märjamaa sovhoos
2 Kolhoos "Avangard"	2 Kolhoos "Avangard"	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	4 Paeküla kolhoos	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
2 Kolhoos "Kommunismi Tee"	5 Kolhoos "Kalev"	
4 Salutaguse sovhoos	4 Salutaguse sovhoos	4 Salutaguse sovhoos
3 Kolhoos "Leek"	4 Sooniste sovhoos	4 Sooniste sovhoos
3 Kolhoos "Säde"		
1 Jakobsoni kolhoos		
2 Kolhoos "Võidu Tee"		
2 Kolhoos "Võit"	4 Valgu sovhoos	4 Valgu sovhoos
2 Kolhoos "Punane Täht"		
2 Kolhoos "Kommunismi Tee"	4 Velise kolhoos	
4 Varbola sovhoos	4 Varbola sovhoos	4 Varbola sovhoos
4 Märjamaa sovhoos	4 Märjamaa näidis-katsesovhoos	
2 Kolhoos "Sangar"	2 Kolhoos "Sangar"	
4 Järvakandi kolhoos	4 Järvakandi kolhoos	4 Järvakandi kolhoos
5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"	4 Kaiu kolhoos
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	
2 Kolhoos "Lenini Tee"	2 Kolhoos "Lenini Tee"	
2 Kolhoos "Oktoober"	4 Vahastu kolhoos	
2 Kolhoos "Uus Elu"	1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos
2 Kolhoos "Edu"		
2 Kolhoos "Punane Täht"	2 Kolhoos "Punane Täht"	
1 S. M. Kirovi nim. kolhoos	1 S. M. Kirovi nimeline kolhoos	4 Lokuta kolhoos
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Tee"	
3 Kolhoos "Kevad"	3 Kolhoos "Kevad"	
4 Ahekõnnu kolhoos	4 Ahekõnnu kolhoos	
4 Nõlva kolhoos		
5 Kolhoos "Jüriöö"	5 Kolhoos "Jüriöö"	4 Raikküla kolhoos
2 Kolhoos "Ühistöö"	4 Ühismäe kolhoos	
5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	

2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	4 Teenuse kolhoos
2 Kolhoos "Ühistöö"	2 Kolhoos "Ühistöö"	
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
3 Kolhoos "Töötus"	4 Sooniste sovhoos	
3 Kolhoos "Vabadus"	3 Kolhoos "Vabadus"	3 Kolhoos "Vabadus"
2 Kolhoos "Esimene Mai"	3 Kolhoos "Jõud"	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Edu"	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	4 Valtu kolhoos
2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	
4 Vigala kolhoos	4 Vigala kolhoos	4 Vigala kolhoos
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	
4 Araste kolhoos		
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	
TARTU RAJON		
4 Alatskivi sovhoos	4 Alatskivi sovhoos	4 Alatskivi sovhoos
1 Koidula nimeline kolhoos	1 Koidula nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Kalev"	5 Kolhoos "Kalev"	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
2 Kolhoos "8. märts"	2 Kolhoos "8. märts"	
2 Kalurikolhoos 21. juuni	2 Kalurikolhoos 21. juuni	4 Kalurikolhoos "Peipsi Kalur"
2 Kalurikolhoos "Zarja"	2 Kalurikolhoos "Zarja"	
2 Kalurikolhoos "Pobeditel"	2 Kalurikolhoos "Pobeditel"	
2 Kalurikolhoos "Pobeda"	2 Kalurikolhoos "Pobeda"	
4 Kalurikolhoos "Peipsi"	4 Kalurikolhoos "Peipsi"	
3 Kalurikolhoos "Säde"	3 Kalurikolhoos "Säde"	
4 Laane kalurikolhoos	4 Laane kalurikolhoos	
1 Lenini nim. kalurikolhoos	1 Lenini nim. kalurikolhoos	
4 Elva kolhoos	4 Elva kolhoos	4 Elva sovhoos
4 Teedla sovhoos	4 Teedla sovhoos	
4 Kolhoos "Nõmme"	4 Kolhoos "Nõmme"	4 Järvelja katsemajand
2 Kolhoos "Punane koit"	2 Kolhoos "Punane koit"	
4 Kambja sovhoos	4 Kambja sovhoos	4 Kambja sovhoos
2 Kolhoos "Tulevik"		
4 Konguta kolhoos	4 Konguta kolhoos	4 Konguta sovhoos
4 Mäeotsa sovhoos	4 Puhja sovhoos	
4 Erumäe kolhoos	4 Erumäe kolhoos	
4 Vellavere kolhoos	4 Vellavere kolhoos	
1 Viljamsi nimeline kolhoos	1 Viljamsi nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	4 Koosa sovhoos
4 Kolhoos "Sooranna"	4 Kolhoos "Sooranna"	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	4 Rannu kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos
3 Kolhoos "Säde"		
3 Kolhoos "Võimas jõud"	3 Kolhoos "Võimas jõud"	
4 Kolhoos "Ranna"	4 Võrtsjärve kolhoos	
4 Kolhoos "Emajõe"		
4 Kolhoos "Kureküla"	1 Lenini nim. näidis-katsesovhoos	
4 Kuuste sovhoos	4 Kuuste sovhoos	4 Kuuste sovhoos
5 Kolhoos "Kevade"	5 Kolhoos "Kevade"	
4 Ülenurme sovhoos	4 Ülenurme sovhoos	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	2 Kolhoos "Tee Kommunismile"	
3 Sovhoos "Areng"	3 Sovhoos "Areng"	4 Laeva katsesovhoos
4 Luunja sovhoos	4 Luunja sovhoos	4 Luunja sovhoos
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	
5 Kolhoos "Jüriöö"	5 Kolhoos "Jüriöö"	
5 Kolhoos "Jüriöö"	1 Kingissepa nimeline kolhoos	
4 Nõo sovhoos	4 Nõo sovhoos	4 Nõo sovhoos
2 Kolhoos "Uus elu"	2 Kolhoos "Edasi"	
2 Kolhoos "Komnoor"	2 Kolhoos "Komnoor"	
4 Nõgiaru sovhoos	4 Nõgiaru sovhoos	
4 Puhja sovhoos	4 Puhja sovhoos	4 Puhja sovhoos
4 Rõngu kolhoos	4 Rõngu kolhoos	4 Rõngu sovhoos
4 Tamme aiandussovhoos	4 Tamme aiandussovhoos	

4 Sootaga sovhoos	4 Sootaga sovhoos	4 Sootaga sovhoos
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	
5 Kolhoos "Kungla"	4 Raadi õppe-katsemajand	
5 Kolhoos "Lembitu"	4 Tartu näidis-katse sovhoos	4 Tartu nädissovhoos
4 Ilmatsalu sovhoos		
2 Kolhoos "Punane Täht"	2 Kolhoos "Punane Täht"	
4 Vara kolhoos	4 Vara kolhoos	4 Vara sovhoos
1 Suvorovi nimeline kolhoos	4 Vasula Sovhoos	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	4 Võnnu kolhoos	4 Võnnu sovhoos
4 Lääniste kolhoos		
2 Kolhoos "21. juuni"		
4 Ülenurme sovhoos	4 Ülenurme sovhoos	4 Ülenurme katsemajand
3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"	
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Avangard"	2 Kolhoos "Avangard"	2 Kolhoos "Avangard"
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
2 Kolhoos "Rahu"	2 Kolhoos "Rahu"	
4 Kolhoos "Emajõe"	4 Kolhoos "Emajõe"	4 Kolhoos "Emajõe"
1 M. Härma nimeline kolhoos	1 M. Härma nimeline kolhoos	1 M. Härma nimeline kolhoos
1 Ždanovi nimeline kolhoos	1 Ždanovi nimeline kolhoos	
4 Tammistu kohoos	4 Tammistu kohoos	
2 Kolhoos "Rahvaste Sõprus"	2 Kolhoos "Rahvaste Sõprus"	2 Kolhoos "Rahvaste Sõprus"
1 Stalini nimeline kolhoos		
4 Valguta kolhoos	4 Valguta kolhoos	4 Valguta kolhoos
4 Uula sovhoos	4 Uula sovhoos	4 Uula kolhoos
3 Kolhoos "Tõus"	3 Kolhoos "Tõus"	
1 V. Kingissepa nim. kolhoos	1 V. Kingissepa nim. kolhoos	4 Mäksa kolhoos
2 Nõukogude Armee nim. kolhoos	2 Nõukogude Armee nim. kolhoos	
2 Kalurikolhoos "Tulevik"		
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Vambola"	5 Kolhoos "Vambola"	5 kolhoos "Vambola"
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	
VALGA RAJON		
4 Hummuli sovhoos	4 Hummuli nädissovhoos	4 Hummuli nädissovhoos
3 Kolhoos "Ühtlus"		
2 Kolhoos "Bolševik"	4 Emajõe kolhoos	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
4 Kaagjärve sovhoos	4 Kaagjärve sovhoos	4 Kaagjärve sovhoos
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Looming"	4 Karula sovhoos	4 Karula sovhoos
2 Kolhoos "Partisan"	2 Kolhoos "Partisan"	
4 Keeni sovhoos	4 Keeni sovhoos	4 Keeni sovhoos
4 Pühajärve kolhoos	2 Sovhoos "Kommunist"	2 Sovhoos "Kommunist"
4 Arula kolhoos		
5 Kolhoos "Kalev"		
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	
4 Vidrike kolhoos	4 Vidrike kolhoos	
4 Laatre sovhoos	4 Laatre sovhoos	4 Laatre sovhoos
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
4 Otepää sovhoos	4 Otepää sovhoos	4 Otepää sovhoos
2 Kolhoos "Tõusev Elu"	2 Kolhoos "Tõusev Elu"	
4 Puka sovhoos	4 Puka sovhoos	4 Puka sovhoos
4 Orumäe kolhoos	4 Orumäe kolhoos	
4 Sangaste sordiaretuspunkt	4 Sangaste aretuspunkt	4 Sangaste aretuspunkt
4 Taagepera sovhoos	4 Taagepera aiandssovhoos	4 Taagepera sovhoos
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
3 Sovhoos "Tahe"	3 Sovhoos "Tahe"	3 Sovhoos "Tahe"
1 Ždanovi nimeline kolhoos	1 Ždanovi nimeline kolhoos	
4 Hargla kolhoos	4 Hargla kolhoos	

2 Kolhoos "Lenini Tee"	4 Tõrva aiandussovhoos	4 Tõrva sovhoos
5 Kolhoos "Kalev"		
2 Kolhoos "Uus Elu"		
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
3 Kolhoos "Sõprus"	3 Kolhoos "Sõprus"	
4 Valga sovhoos	4 Valga sovhoos	4 Valga sovhoos
4 Aakre kolhoos	4 Aakre kolhoos	4 Aakre kolhoos
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene mai"
4 Hellenurme kolhoos	4 Hellenurme kolhoos	4 Hellenurme kolhoos
4 Järvesalu kolhoos	4 Järvesalu kolhoos	
4 Nõuni kolhoos	4 Nõuni kolhoos	
4 Palupera kolhoos	4 Palupera kolhoos	
1 Ljahhovi nim. kolhoos	1 Ljahhovi nim. kolhoos	1 J. Ljahhovi nim. kolhoos
5 Kolhoos "Vanemuine"	5 Kolhoos "Vanemuine"	
2 Kolhoos "Üksmeel"	2 Kolhoos "Üksmeel"	
2 Kolhoos "Helge Tee"	2 Kolhoos "Helge Tee"	
2 Kolhoos "Uus Kevad"		
1 Stalini nimeline kolhoos	4 Sangaste kolhoos	4 Sangaste kolhoos
2 Kolhoos "Bolševik"		
VILJANDI RAJON		
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Võit"
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Leek"	
4 Kamara sovhoos	4 Kamara sovhoos	4 Kamara sovhoos
3 Kolhoos "Külvaja"	3 Kolhoos "Külvaja"	
5 Kolhoos "Kalev"	5 Kolhoos "Kalev"	
3 Kolhoos "Koit"	4 Abja sovhoos	4 Abja sovhoos
5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"	
4 Penuja sovhoos		
4 Polli katsebaas	4 Polli näidiskatsesovhoos	4 Polli katsebaas
2 Kolhoos "Edu"		
4 Karksi kolhoos	4 Karksi kolhoos	4 Karksi kolhoos
2 Kolhoos "Sangar"	2 Kolhoos "Sangar"	
3 Kolhoos "Sõprus"	3 Kolhoos "Sõprus"	
4 Järve kolhoos	4 Järve kolhoos	
5 Kolhoos "Kevade"	4 Kärstna kolhoos	4 Kärstna kolhoos
3 Kolhoos "Säde"	4 Anikatsi kolhoos	
2 Kolhoos "Võitlus"	2 Kolhoos "Võitlus"	
2 Kolhoos "Edasi"	4 Suislepa kolhoos	4 Suislepa kolhoos
2 Kolhoos "Rahu ja Töö"		
3 Kalurikolhoos "Koit"		
2 Kolhoos "Võidu tee"	2 Kolhoos "Võidu tee"	
5 Kolhoos "Vambola"	5 Kolhoos "Vambola"	5 kolhoos "Vambola"
5 Kolhoos "Lembitu"	4 Mustla sovhoos	
4 Kuressaare kolhoos		
2 Kolhoos "Tee kommunismile"	4 Unametsa kolhoos	
4 Tarvatu haigla majand	4 Tarvatu haigla majand	4 Tarvatu kolhoos
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
2 Kolhoos "Sõprus"	3 Kolhoos "Sõprus"	
4 Uusna sovhoos	4 Uusna sovhoos	
2 Kolhoos "Võit"	4 Paistu kolhoos	4 Paistu kolhoos
4 Heimtali sovhoos	4 Heimtali sovhoos	
4 Muri Puukool	4 Suuga abimajand	
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
1 Kolhoos "Koidula"	1 Kolhoos "Koidula"	
2 Kolhoos "Õitseng"	2 Kolhoos "Õitseng"	
2 Kolhoos "Ühisjõud"	2 Kolhoos "Ühisjõud"	
4 Õisu abimajand	4 Õisu õppemajand	4 Õisu sovhoos
4 Kurvitsa aiandussovhoos	4 Kurvitsa aiandussovhoos	
2 Kolhoos "Tee kommunismile"	2 Kolhoos "Tee kommunismile"	
2 Kolhoos "Võit"	2 Kolhoos "Tulevik"	
3 Kolhoos "Valgus"	3 Kolhoos "Valgus"	4 Kõpu kolhoos
2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"	

1 J. Varese nimeline kolhoos	1 J. Varese nimeline kolhoos	4 Viljandi näidissovhoos
1 Kolhoos "Kalinin"	1 Kolhoos "Kalinin"	
2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"	4 Viljandi kolhoos	
1 Viljamsi nimeline kolhoos	1 Akad. Viljamsi nim. kolhoos	
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Edasi"	
4 Savikoti sovhoos	4 Savikoti sovhoos	
4 Heimtali sovhoos	4 Heimtali sovhoos	
4 Sinialliku kolhoos	4 Viljandi sordikatsepunkt	4 Viljandi sordikatsepunkt
4 Viiratsi sovhoos	1 J. Gagarini nim. näidissovhoos	1 J. Gagarini nim. näidissovh.
2 Kolhoos "Kommunismi teel"	2 Kolhoos "Kommunismi teel"	
1 Lössenko puukool	4 Uusna sovhoos	
3 Kolhoos "Täht"	3 Kolhoos "Täht"	
5 Kolhoos "Kevade"	5 Kolhoos "Kevade"	
3 Kolhoos "Teras"	3 Kolhoos "Teras"	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	
4 Uusna sovhoos	4 Uusna sovhoos	
2 Võidu õppemajand	4 Viljandi kunstliku seemenduse jaam	
3 Kalurikolhoos "Kajak"	3 Kalurikolhoos "Kajak"	4 Võrtsjärve näidiskalamajand
2 Kolhoos "Rahu eest"	2 Kolhoos "Rahu eest"	4 Leie kolhoos
3 Kolhoos "Majak"	3 Kolhoos "Majak"	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Suur Oktoober"	2 Kolhoos "Suur Oktoober"	
2 Kolhoos "Komsomol"	2 Kolhoos "Komsomol"	
2 Kolhoos "Tee kommunismile"	2 Kolhoos "Tee kommunismile"	4 Kolga-Jaani kolhoos
1 Vorosilovi nimeline kolhoos	4 Oorgu kolhoos	
4 Soosaare kolhoos	4 Soosaare kolhoos	
2 Kolhoos "Uus tee"	2 Kolhoos "Uus tee"	5 kolhoos "Lembitu"
5 Kolhoos "Linda"	5 Kolhoos "Linda"	
4 Moori kolhoos		
5 Kolhoos "Lembitu"	5 Kolhoos "Lembitu"	
4 Penuja sovhoos	4 Halliste sovhoos	4 Halliste sovhoos
3 Kolhoos "Täht"		
1 Ždanovi nimeline kolhoos	4 Kariste kolhoos	
2 Kolhoos "Võit"		
3 Kolhoos "Kalju"	3 Kolhoos "Kalju"	3 kolhoos "Kalju"
2 Kolhoos "Edasi"		
1 Kingissepa nim.kolhoos	1 Kingissepa nim.kolhoos	
2 Kolhoos "Ühine kodu"	2 Kolhoos "Ühine kodu"	
2 Kolhoos "Kindel Tee"	2 Kolhoos "Kindel Tee"	2 kolhoos "Kindel Tee"
4 Lahmuse sovhoos	4 Lahmuse aiandussovhoos	4 Lahmuse sovhoos
5 Kolhoos "Linda"	4 Kolhoos "Sakala"	
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
2 Kolhoos "Sangar"	2 Kolhoos "Sangar"	
3 Kolhoos "Koit"	4 Kolhoos "Paala"	4 Kolhoos "Paala"
4 Võhma sovhoos	4 Võhma sovhoos	
5 Kolhoos "Lehola Lembitu"	5 Kolhoos "Lehola Lembitu"	
4 Olustvere tehnikum	4 Olustvere sovhoos	4 Olustvere sovhoostehnikum
2 Kolhoos "Stalinlik Tee"	5 Kolhoos "Kalev"	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	4 Võhma kolhoos
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
4 Allika kolhoos		
3 Kolhoos "Kuld-Täht"	3 Kolhoos "Kuldtäht"	
1 Kalinini nimeline kolhoos	4 Kõo kolhoos	
2 Kolhoos "Komsomol"	4 Paenaste kolhoos	
2 Kolhoos "Murrang"	2 Kolhoos "Murrang"	
4 Kõrgemäe sovhoos	4 Kõrgemäe sovhoos	4 Kõrgemäe sovhoos
3 Kolhoos "Töö"	3 Kolhoos "Töö"	
2 Kolhoos "Uus võit"	2 Kolhoos "Uus võit"	
4 Jämejala abimajand	4 Jämejala abimajand	4 Jämejala abimajand
VÕRU RAJON		
4 Mõniste sovhoos	4 Mõniste sovhoos	4 Mõniste sovhoos
4 Võhandu kolhoos	4 Võhandu kolhoos	4 Võhandu kolhoos
3 Kolhoos "Tõusev Koit"	3 Kolhoos "Tõusev Koit"	
4 Obinitsa sovhoos	4 Obinitsa sovhoos	4 Obinitsa sovhoos

2 Sovhoos "Võit"	2 Sovhoos "Võit"	2 Sovhoos "Võit"
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
1 M. Gorki nimeline kolhoos	1 M. Gorki nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Võidulipp"	2 Kolhoos "Võidulipp"	2 kolhoos "Oktoobri lipp"
4 Lepassaare kolhoos	4 Lepassaare kolhoos	
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	
1 Vilde nimeline kolhoos		
1 Matrossovi nimeline kolhoos		
4 Vastseliina sovhoos	4 Vastseliina sovhoos	4 Vastseliina sovhoos
1 Partorg Sibula nim. kolhoos	1 Partorg Sibula nim. kolhoos	
3 Kolhoos "Koit"	3 Kolhoos "Koit"	
1 Mitšurini nimeline kolhoos	1 Mitšurini nimeline kolhoos	
2 kolhoos "Sõprus"	3 kolhoos "Sõprus"	3 kolhoos "Sõprus"
4 Misso sovhoos	4 Misso sovhoos	4 Misso sovhoos
1 Darvini nimeline kolhoos	1 Darvini nimeline kolhoos	
4 Ruusmäe sovhoos	4 Ruusmäe sovhoos	4 Ruusmäe sovhoos
3 Kolhoos "Külvaja"		
4 Rõuge sovhoos	4 Rõuge sovhoos	4 Rõuge sovhoos
2 Kolhoos "Oktoober"	2 Kolhoos "Oktoober"	
2 Kolhoos "Kommunismi tee"	2 Kolhoos "Kommunismi tee"	4 Võru sovhoos
1 Kingissepa nimeline kolhoos	1 Kingissepa nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Lembitu"	5 Kolhoos "Lembitu"	
1 Akad. Viljamsi nim. kolhoos	4 Väimela näidiskatsesovhoos	4 Väimela näidissovhoos
1 Stalini nimeline kolhoos	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
2 Kolhoos "Aurora"		
1 M. I. Kalinini nimeline kolhoos		
1 S. M. Kirovi nim. kolhoos	1 S. M. Kirovi nim. kolhoos	1 S. M. Kirovi nim. kolhoos
1 Stalini nimeline kolhoos	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
1 H. Valli nimeline kolhoos	1 S. M. Kirovi nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Ühistöö"		
4 Kolhoos "Järve"	4 Kolhoos "Järve"	
4 Munamäe kolhoos	4 Munamäe kolhoos	4 Munamäe sovhoos
5 Kolhoos "Tasuja"		
4 Kolhoos "Tammemäe"		
4 Varstu sovhoos	4 Varstu sovhoos	4 Varstu sovhoos
2 Kolhoos "Tulevik"		
1 Jakobsoni nimeline kolhoos		
1 Sverdlovi nimeline kolhoos	1 J. Sverdlovi nim kolhoos	1 J. Sverdlovi nim kolhoos
4 Kolhoos "Luhametsa"		
3 Kolhoos "Looming"	4 Haabsaare kolhoos	
5 Kolhoos "Kalevipoeg"		
4 Ähijärve kolhoos		
2 Kolhoos "Stahhaanovlane"		
4 Antsla sovhoos	4 Antsla sovhoos	4 Antsla sovhoostehnikum
5 Kolhoos "Jüriöö"	5 Kolhoos "Jüriöö"	
4 Sõmerpalu sovhoos	4 Sõmerpalu sovhoos	4 Sõmerpalu sovhoos
2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	
5 Kolhoos "Linda"	5 Kolhoos "Linda"	1 V. I. Lenini nim. kolhoos
3 Kolhoos "Vabadus"	3 Kolhoos "Vabadus"	
3 Kolhoos "Vabadus"	2 Kolhoos "Paritsan"	
4 Kuldre kolhoos	4 Kuldre kolhoos	4 Kuldre kolhoos
2 Kolhoos "Pioneer"	2 Kolhoos "Pioneer"	
2 Kolhoos "Edasi"	2 Kolhoos "Edasi"	
1 K. Marxi nimeline kolhoos	1 K. Marxi nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Siirius"	3 Kolhoos "Siirius"	
2 Kolhoos "Võidulipp"	4 Urvaste kolhoos	
KÄRDLA RAJOON		
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	4 Emmaste kolhoos
2 Kolhoos "Bolševik"	2 Kolhoos "Bolševik"	
4 Kalurikolhoos "Sõru Kalur"		
2 Kolhoos "Komnoor"	2 Kolhoos "Komnoor"	3 kolhoos "Sõprus"
4 Kassari kolhoos	4 Kassari kolhoos	
1 Stalini nimeline kolhoos	1 Stalini nimeline kolhoos	
3 Kalurikolhoos "Ranna Kalur"		
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	2 kolhoos "Ühendus"

4 Putkaste sovhoos	4 Putkaste näidiskatsesovhoos	4 Putkaste sovhoostehn.
2 Kolhoos "Võitlus"		
2 Kalurikolhoos "Nõukogude Kalur"		
2 Kolhoos "Rahu eest"	2 Kolhoos "Rahu eest"	2 kolhoos "Rahu eest"
1 Lenini nimeline kolhoos	1 V. I. Lenini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	4 Kõrgessaare kolhoos
3 Kolhoos "Külvaja"		
2 Kolhoos "Rahu"	4 Kõrgessaare vastuvõtupunkt	
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	
2 Kolhoos "Punalipp"	4 Kalurikolhoos "Hiiu kalur"	4 Kalurikolhoos "Hiiu kalur"
RAKVERE RAJON		
4 Hulja sovhoos	4 Hulja sovhoos	4 Hulja sovhoos
2 Kolhoos "Esimene Mai"	2 Kolhoos "Esimene Mai"	
1 Kreutzwaldi nimeline kolhoos	1 Kreutzwaldi nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Valgus"	4 Kullaaru aiandussovhoos	4 Kullaaru sovhoos
4 Rahkla kolhoos	4 Rahkla kolhoos	4 Laekvere sovhoos
2 Kolhoos "Võitlus"		
1 Kolhoos "Koidula"	1 Kolhoos "Koidula"	
2 Kolhoos "Rahva võit"	2 Kolhoos "Rahva võit"	
3 Kolhoos "Säde"	3 Kolhoos "Säde"	
5 Sovhoos "Kalev"	5 Sovhoos "Kalev"	
5 Kolhoos "Tasuja"	5 Kolhoos "Tasuja"	
4 Vinni sovhoos	4 Vinni näidiskatsesovhoos	4 Vinni näidissovhoostehn.
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kreutzwaldi nimeline kolhoos	
4 Roodevälja sovhoos		
4 Viru-Jaagupi sovhoos	4 Viru-Jaagupi sovhoos	
4 Küti sovhoos	4 Küti sovhoos	
2 Kolhoos "Punalipp"	4 Nõmmküla sovhoos	4 Nõmmküla sovhoos
4 Käravete sovhoos		
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	
3 Kolhoos "Leek"	3 Kolhoos "Leek"	
4 Põdrangu sovhoos	4 Põdrangu sovhoos	4 Põdrangu sovhoos
2 Kolhoos "Kommunismi Tee"	2 Kolhoos "Kommunismi Tee"	
1 R. Pälsoni nim. sovhoos	1 R. Pälsoni nim. sovhoos	1 R. Pälsoni nim. sovhoos
2 Kolhoos "Tulevik"	2 Kolhoos "Tulevik"	
1 Kirovi nimeline kolhoos	1 Kirovi nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Esimene Mai"	4 Salla sovhoos	
4 Tammiku kolhoos		
3 Põllumajanduskool	4 Arkna Kunst. Seem. jaam	4 Rakvere Kunst. Seem. jaam
4 Roela sovhoos	4 Roela sovhoos	4 Roela sovhoos
4 Rägavere kolhoos	4 Rägavere sovhoos	4 Rägavere sovhoos
1 Mitšurini nimeline kolhoos		
4 Hiimäe kolhoos		
5 Kolhoos "Kalev"	4 Kabala kolhoos	
2 Kolhoos "Sangar"	4 Simuna näidiskatsesovhoos	4 Simuna sovhoos
5 Kolhoos "Kungla"		
4 Tamsalu sovhoos	4 Tamsalu sovhoos	4 Tamsalu sovhoos
1 K. Marxi nimeline kolhoos		
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	
4 Triigi sovhoos	4 Triigi sovhoos	4 Triigi sovhoos
4 Ubja Sovhoos	4 Ubja Sovhoos	4 Ubja sovhoos
1 Kirovi nimeline kolhoos		
3 Kolhoos "Põhja Täht"		
4 Vao sovhoos	4 Vao sovhoos	4 Vao sovhoos
3 Energia kolhoos	3 Energia kolhoos	3 Energia kolhoos
2 Kolhoos "Vaprus"		
3 Kolhoos "Säde"	4 Lasila sovhoos	
2 Kolhoos "Uus Küla"	4 Ilumäe kolhoos	4 Ilumäe kolhoos
4 Palmse kolhoos		
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
3 Kolhoos "Põldur"	4 Viitna kolhoos	
2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	
2 Kalurikolhoos "Õige Tee"	1 Gorki nimeline kalurikolhoos	
5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 Kolhoos "Kalevipoeg"	5 kolhoos "Kalevipoeg"
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"	4 Viitna kolhoos	

2 Kolhoos "Viisaastak"	2 Kolhoos "Viisaastak"	1 L. Pärna nim kolhoos
5 Kolhoos "Kalev"	5 Kolhoos "Kalev"	
2 Kolhoos "Punane Täht"	2 Kolhoos "Punane Täht"	
4 Uhtna kolhoos	4 Uhtna kolhoos	4 Uhtna kolhoos
2 Kolhoos "Sirp ja Vasar"		
2 Kolhoos "Viisnurk"	2 Kolhoos "Viisnurk"	
1 E. Vilde nimeline kolhoos	1 E. Vilde nimeline kolhoos	1 E. Vilde nimeline kolhoos
2 Kolhoos "Bolševik"	4 Assamalla sovhoos	
2 Kolhoos "Punalipp"	2 Kolhoos "Punalipp"	4 Kolhoos "Viru"
4 Vihula kolhoos	4 Vihula kolhoos	
1 Kalinini nimeline kolhoos	1 Kalinini nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Kalev"	5 Kolhoos "Kalev"	
2 Kolhoos "Tee Kommunismile"		
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	
5 Kolhoos "Kungla"	5 Kolhoos "Kungla"	
3 Kolhoos "Leek"		
2 Kolhoos "Rahu Tee"	4 Kunda kolhoos	4 Viru-Nigula kolhoos
2 Kolhoos "Lenini Võit"		
2 Kolhoos "Oktoober"	2 Kolhoos "Oktoober"	
3 Kolhoos "Linnus"	3 Kolhoos "Linnus"	
2 Kolhoos "Uus Elu"	2 Kolhoos "Uus Elu"	4 Väike-Maarja kolhoos
2 Kolhoos "Oktoobri Võit"		
3 Kolhoos "Kiir"	3 Kolhoos "Kiir"	
5 Kolhoos "Vambola"	5 Kolhoos "Vambola"	
3 Kolhoos "Õigus"	3 Kolhoos "Õigus"	
1 Lenini nimeline kolhoos	1 Lenini nimeline kolhoos	
2 Kolhoos "Õitseng"	2 Kolhoos "Õitseng"	2 kolhoos "Õitseng"
2 Kolhoos "Ühendus"	2 Kolhoos "Ühendus"	
5 Kolhoos "Kandle"	5 Kolhoos "Kandle"	
1 M. Gorki nim. kalurikolhoos	1 M. Gorki nim. kalurikolhoos	1 S. M. Kirovi nim.kolhoos
3 Kalurikolhoos "Forell"	3 Kalurikolhoos "Forell"	
2 Kalurikolhoos "Piirivalvur"		

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Ats Remmelg,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Majandinimed Eesti NSV-s“, mille juhendaja on Taavi Pae, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Ats Remmelg

25.05.2020